

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Tváře moci

Organizace složek StB pro boj proti vnitřnímu nepříteli

V rámci ministerstva vnitra první organizační celky zabývající se bojem proti tzv. vnitřnímu nepříteli vznikaly již v roce 1945 – tehdy především s úkolem vyhledání a očisty poválečného Československa od zrádců a kolaborantů, pátrání po válečných zločincích, příslušnících gestapa, NSDAP a dalších zločineckých organizací, agenturní boj proti sabotážím a teroristickým akcím ze strany německého obyvatelstva v Sudetech, ale také při obraně proti přehmatům i vysloveným zločínům, kterých se dopouštěli např. příslušníci revolučních gard vůči německému obyvatelstvu apod.

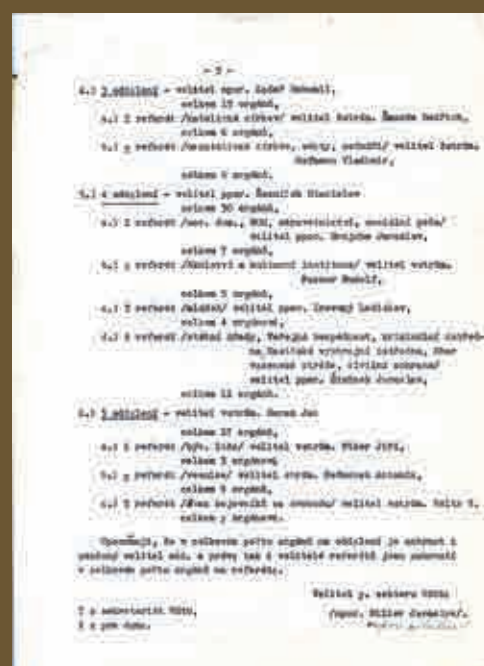
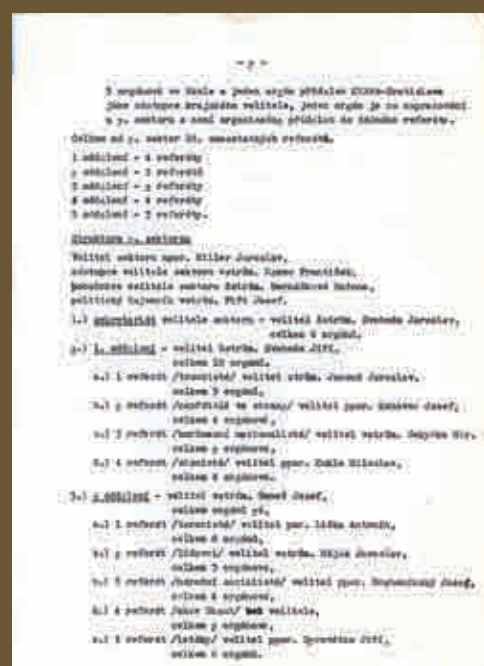
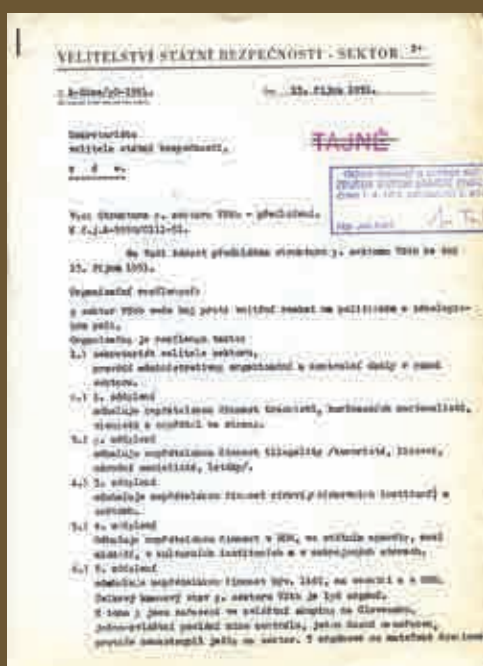
V letech 1945–1948 probíhaly na ministerstvu vnitra pod vedením komunistického ministra Václava Noska neustálé reorganizace, které měly za cíl co nejvíce posílit vliv komunistické strany. To se nakonec podařilo a po únoru 1948 se ministerstvo vnitra stalo jedním z hlavních nástrojů při nastolování represivního totalitního systému.

Při boji proti poraženým „silám buržoazie a Západu“ se kladl značný důraz na kontrarozvědnou práci. Po další reorganizaci z podzimu 1945 byly kontrarozvědné úseky soustředěny do skupiny BAa, kde sektor I – obranné zpravodajství – měl na starosti boj proti zahraničním rozvědkám a organizacím působícím na území ČSR, sektor II – politické zpravodajství – boj proti tzv. vnitřnímu nepříteli a sektor III – hospodářské zpravodajství – boj proti sabotážím a hospodářské kriminalitě. Zaměření sektoru II, jehož vedoucím se stal Ladislav Zelenka, se však oproti poválečné době značně změnilo. Prim hrála obrana proti pounorové emigraci, ideově nebezpečným spolkům a organizacím (Sokol, Junák), církvím a tzv. bývalým lidem, což byly významné osoby společenského, hospodářského a politického života v období před komunistickým převratem, které byly logicky novému režimu nepohodlné.

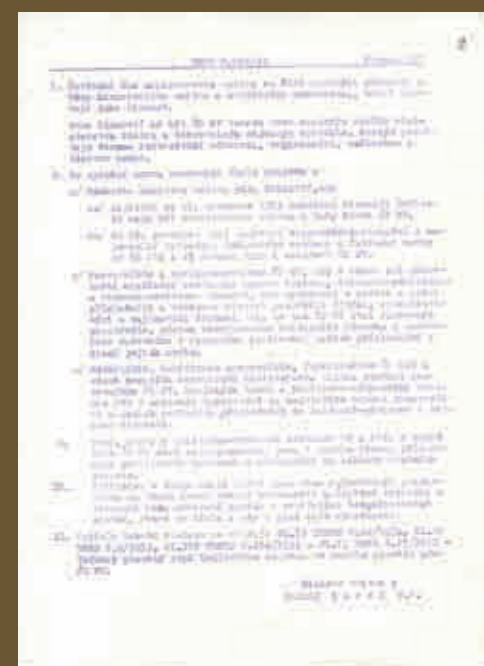
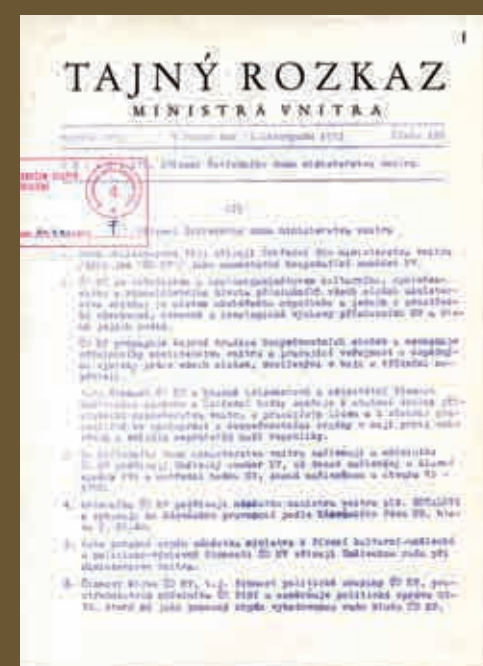
Počátkem roku 1950 se z dosavadního ministerstva vnitra vyděluje nové ministerstvo národní bezpečnosti, které bylo jasné silovým orgánem a na jehož organizační strukturu měli značný vliv sovětsí poradci. Boj proti vnitřnímu nepříteli byl převeden pod Velitelství StB (velitel Osvald Závodský) jako jeho II. sektor (viz dokument č. 1). V roce 1952 bylo velitelství StB přejmenováno na Hlavní správu StB a dosavadní II. sektor na II. odbor. Rozsah činnosti a oblastí zájmu této složky Státní bezpečnosti se v průběhu času změnil a stále zvětšoval.

K další změně došlo roku 1953 po opětovném sloučení ministerstva národní bezpečnosti s ministerstvem vnitra. Iniciátorem byl nový ministr vnitra Rudolf Barák. Na podzim 1953 tak agenda boje proti vnitřnímu nepříteli přešla pod III. správu MV (viz dokument č. 2).

dokument č. 1 - struktura 2. sektoru VStB, sign. 310-7-10

dokument č. 2 - TRMV 165/1953

Výstavu připravil

Ústav pro studium totalitních režimů ve spolupráci
s Archivem bezpečnostních složek

Fotografie a obrazová dokumentace: Archiv bezpečnostních složek

Grafická koncepce a výstavní design: MgA. Mária Hostinová

Autoři koncepce:

PhDr. Pavel Žáček Ph.D., Mgr. Marek Čulen

Autoři textů výstavy:

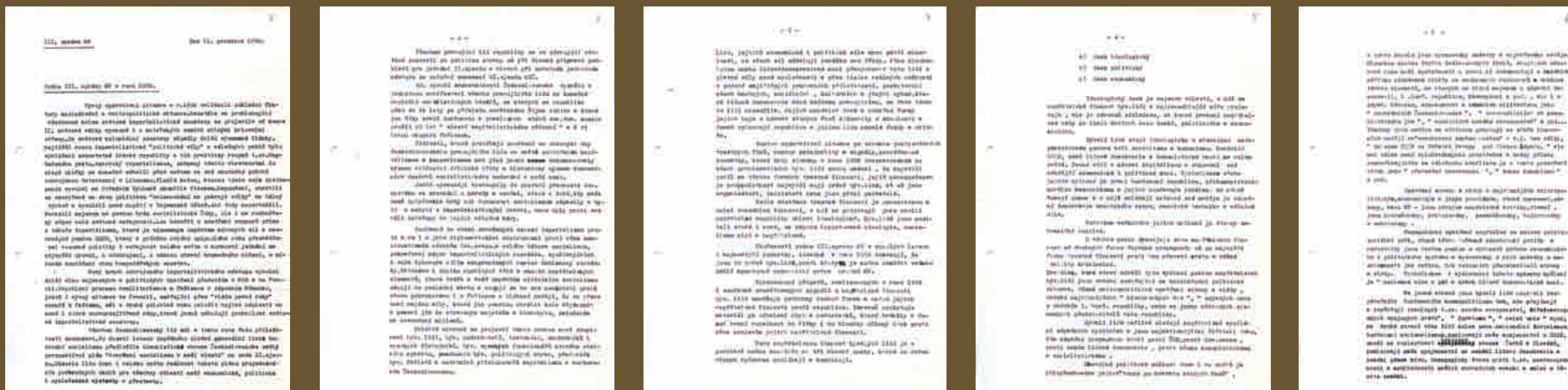
Mgr. Milan Bárta, Mgr. Lukáš Cvrček, Mgr. Petr Dvořáček,
Petr Zeman, Mgr. Světlana Ptáčnicková, Mgr. Pavel Ptáčník

Organizace složek StB pro boj proti vnitřnímu nepříteli

Správa se členila na odbory a ty na jednotlivá oddělení, která měla na starost vždy konkrétní problematiku. Úkoly zpracovávané správou byly konkretizovány v ročních plánech a vyhodnocených činnosti. (viz dokument č. 3)

V souvislosti s politickým vývojem od počátku 60. let došlo k přehodnocení názoru na efektivnost působení kontrarozvědných složek ministerstva vnitra. V souvislosti s omezením řídicích a administrativních složek na ministerstvu byly dosavadní II. správa (zaměřena proti vnějšímu nepříteli), III. správa (vnitřní nepřítel) a IV. správa (ochrana ekonomiky) MV od 1. 1. 1964 sloučeny do kontrarozvědné správy s krycím označením II. správa MV (viz dokument č. 4). Agenda bývalé III. správy na jednotlivých odborech ovšem nebyla nikterak výrazně dotčena, došlo jen k přečíslování původních odborů na II. správě. (viz dokument č. 5)

dokument č. 3 - sign. A 34/2025

dokument č. 4 - RMV 46/1963

dokument č. 5 - kopie organizace II. správy z roku 1965

Úroveň	Název oddělení	Podřízené oddělení
I.	II. správa	II. 1, II. 2, II. 3, II. 4, II. 5, II. 6, II. 7, II. 8, II. 9, II. 10, II. 11, II. 12, II. 13, II. 14, II. 15, II. 16, II. 17, II. 18, II. 19, II. 20, II. 21, II. 22, II. 23, II. 24, II. 25, II. 26, II. 27, II. 28, II. 29, II. 30, II. 31, II. 32, II. 33, II. 34, II. 35, II. 36, II. 37, II. 38, II. 39, II. 40, II. 41, II. 42, II. 43, II. 44, II. 45, II. 46, II. 47, II. 48, II. 49, II. 50, II. 51, II. 52, II. 53, II. 54, II. 55, II. 56, II. 57, II. 58, II. 59, II. 60, II. 61, II. 62, II. 63, II. 64, II. 65, II. 66, II. 67, II. 68, II. 69, II. 70, II. 71, II. 72, II. 73, II. 74, II. 75, II. 76, II. 77, II. 78, II. 79, II. 80, II. 81, II. 82, II. 83, II. 84, II. 85, II. 86, II. 87, II. 88, II. 89, II. 90, II. 91, II. 92, II. 93, II. 94, II. 95, II. 96, II. 97, II. 98, II. 99, II. 100

Organizace složek StB pro boj proti vnitřnímu nepříteli B

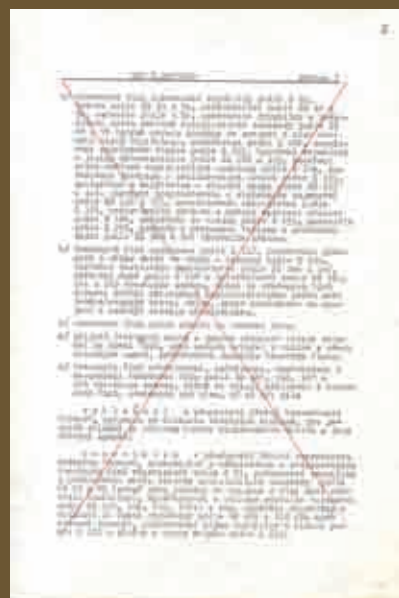
V období pražského jara byly proti vnitřní kontrarozvědce vznášeny nejostřejší výhrady zejména v souvislosti s její činností v první polovině 50. let. Zcela reálně se uvažovalo o zrušení kontrarozvědných odborů zaměřených proti vnitřnímu nepříteli a připravoval se rozsáhlý přesun pravomocí z orgánů StB na orgány VB (viz dokument č. 6). Vzhledem ke vstupu „bratrských armád“ k tomu však již nedošlo (viz dokument č. 7).

Během normalizace bylo při vyhodnocování předsrpnového vývoje především ze strany starých „kádrů“ konstatováno, že spojení kontrarozvědných správ do jedné bylo chybou, která ve svém důsledku usnadnila nástup „kontrarevolučních“ sil v roce 1968. Proto byla roku 1974 jednotná kontrarozvědka opětovně rozdělena na správu kontrarozvědky pro boj proti vnějšímu nepříteli (II. správa), správu kontrarozvědky proti vnitřnímu nepříteli (X. správa) a správu kontrarozvědky pro ochranu ekonomiky (XI. správa) (viz dokument č. 8).

X. správa SNB byla po následujících 14 let hlavním nositelem boje proti disentu, chartistům, církvím, tzv. „závadové mládeži“ a jiným, z hlediska vládnoucí moci nebezpečným skupinám. Zaměření činnosti lze nejlépe dokumentovat na organizačních rádech X. správy SNB (viz dokument č. 9 a č. 10).

V rámci reorganizací koncem 80. let se opět začalo uvažovat o snížení počtu vedoucích kádrů a větší míře racionalizace v bezpečnostním aparátu. V roce 1988 opětovně došlo ke sloučení II., X. a XI. správy do Hlavní správy kontrarozvědky (krycí označení II. správa SNB). Bezpečnostním složkám to však v obraně proti rozkladu komunistického systému nebylo mnoho platné. Kontrarozvědné odbory pro boj proti vnitřnímu nepříteli (9. až 12.) Hlavní správy kontrarozvědky byly zrušeny 12. ledna 1990 (viz dokument č. 11; RMV ČSSR 6/1990).

dokument č. 6 - RMV 39/1968

dokument č. 7 - RMV 48/1968

dokument č. 8 - RMV ČSSR 15/1974

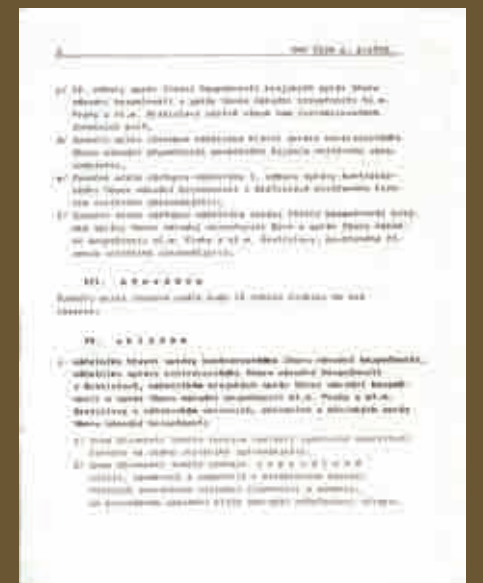
dokument č. 9 - RMV ČSSR 10/1975

dokument č. 10 - RMV ČSSR 43/1980

dokument č. 11 - RMV ČSSR 6/1990

Jaroslav MILLER

* 20. května 1914
† 31. října 1979

Absolvoval 5 tříd obecné školy a 3 třídy školy měšťanské. V roce 1932 se vyučil mechanikem. Za války byl nasazen u firmy Siemens v Praze. V roce 1949 absolvoval tříměsíční školu pro nižší střední velitelské kádry v Doupově.

Od roku 1945 v KSČ. V letech 1936 až 1939 absolvoval základní vojenskou službu. Za okupace pracoval jako mechanik v továrně Siemens v Praze-Vysočanech. Během Pražského povstání se účastnil bojů v Praze 8. Od roku 1945 do roku 1948 zastával funkci předsedy závodní rady v továrně Elektrosignál Praga (bývalý Siemens). Ke Sboru národní bezpečnosti byl přijat k 6. 12. 1948. V roce 1951 byl pověřen funkcí velitele II. sektoru V-StB a koncem roku 1951 zástupcem velitele StB. Od 1. 7. 1952 byl jmenován náčelníkem Hlavní správy StB. V této funkci vydržel až do reorganizace StB v říjnu 1953. V letech 1953 až 1961 působil jako náčelník I. správy MV (Správa zahraničně politické rozvědky). Od konce roku 1961 působil na Hlavní správě tiskového dohledu. Na konci roku 1962 byl odvolán a zproštěn výkonu služby u SNB. Důvodem se stala činnost v průběhu politických procesů v letech 1949 až 1953, kdy byl z pozice vrchního představitele Státní bezpečnosti plně odpovědný za nelidské zacházení s politickými odpůrci režimu a užívání protizákonných metod ve vyšetřování. V lednu 1963 mu byla odňata hodnost plukovníka a také veškerá vyznamenání, která za dobu své služby v SNB získal (v roce 1955 vyznamenán medailí „Za službu vlasti“ a v roce 1959 „Za zásluhy o obranu vlasti“).

Ustanovka

M i l l e r Jaroslav, nar. 20. 5. 1914, povoláním mechanik,

Politická činnost za I. republiky:

V předchozím bydlišti se nepodařilo politická činnost jmenovaného zjistit a to z důvodů, že se jmenovaný přistěhoval do předchozího bydliště v r. 1941 / na ústřední ohlašovací není v kartě uvedeno, kde do r. 1941 bydlel./

Činnost v okupaci:

V době okupace byl jmenovaný zaměstnán u firmy Siemens v Praze, kde pracoval jako mechanik. Po celou dobu okupace se jmenovaný choval jako řádný vlastenec. V předchozím bydlišti není známo, že by byl býval organizován v nějaké fašistické organizaci a nebo vyvíjel nějakou politickou činnost.

Činnost po okupaci:

Květnové revoluce 1945 se jmenovaný zúčastnil v okolí svého předchozího bydliště. Po revoluci opět nastoupil k firmě Siemens, kde pracoval až do nástupu k SNB, kde jest dosud. Šetření u firmy Siemens nebylo prováděno, neb se nepodařilo konkrétně zjistit adresu této bývalé firmy. Pravděpodobně se jedná o přejmenování této firmy na nějaký národní podnik.

Politický profil:

Jmenovaný jest členem KSČ od r. 1945. V předchozím bydlišti docházel do 84 místní organizace KSČ, kde navštěvoval schůze a rovněž se zúčastňoval brigád, které organizace pořádala. Žádné funkce ne - zastával. V roce 1949, kdy se odstěhoval do Strašnic do místní organizace nedocházel a nijak se politicky nevyžíval a rovněž tak se neúčastňoval žádného veřejného života. Toto soudruzi odsuzovali neb měli konkrétně ověřeno, kdy se konala členská schůze, byl několikrát soudruh M i l l e r doma.

Služební poměr

Mjr. MILLER Jaroslav, nar. 20.5.1914, národnosti české, školní vzdělání: 3 tř. měšťanské školy, povolání: mechanik, ženatý, v KSČ od 1.6.1945, v SNB od 6.12.1948, nasazen ve funkci náčelníka Hlavní správy StB.

Mjr. MILLER je ve funkci náčelníka Hlavní správy od 1.7.1952. Před tím zastával funkci zástupce náčelníka HS-StB, náčelníka II. odboru HS-StB a jiné nižší funkce.

V práci se projevuje jako schopný náčelník. Během služby u StB vyrostl v dobrého velitele a bohatými operativními zkušenostmi a a příkladným poměrem k lidem.

V jeho práci se dosud projevují některé nedostatky, typické pro nového velitele. Nedovede zejména vždy vyjít na hlavní pracovní problémy a přepracování jednotlivých detailů je odváděn od řešení hlavních otázek. Postupně nabytými velitelskými zkušenostmi má být však tyto nedostatky odstraněny.

Jeho politický rozhled vytváří předpoklady pro jeho další růst. Mjr. MILLER dovede práci řídit a kontrolovat, dle svých v práci pomáhat a předávat jim své zkušenosti.

Politicky je vyspělý, třídně uvědomělý a pracovní problémy dovede z tohoto hlediska správně řešit.

Je skromný, přízný, dovede jednat s lidmi, v práci je svědomitý, iniciativní a ukázněný.

V Praze dne 15. listopadu 1952.

Náměstek ministra národní bezpečnosti:

M. J. MILLER

Výpis z důvodové zprávy k odvolání soudruha Jaroslava MILLERA z funkce zástupce náčelníka hlavní správy tisk.dohledu

Jmenovaný byl do bezpečnosti přijat v roce 1948. Do dnešna 1952 vykonával funkci velitele sektoru na bývalém velitelství Státní bezpečnosti v Praze. Od července uvedeného roku byl do reorganizace bezpečnosti v říjnu 1953 ve funkci náčelníka hlavní správy Státní bezpečnosti. Z titulu této funkce jmenovaný často doprovázel bývalého náměstka ministra vnitra MUDr. A. HIZANÉ, kde spolu s ním byl podrobně informován o používání nepravdivých a nezákonných metod při vyšetřování. Dále se podílel na schvalování a podepisování žádostí o produkování nezákonných vazeb, jako tomu bylo např. u A. HEJTMÁRKA, který byl bez průkazního materiálu nezákonně vězněn.

Z prověřovacích materiálů je prokazováno, že jmenovaný v době konání politických procesů jako vedoucí funkcionář Státní bezpečnosti měl konkrétní znalosti o používání nepravdivých a nezákonných metod ve vyšetřování i v operative, na těchto se podílel a nečinil opatření k jejich odstranění. Za aktivní činnost v tomto období byl mu udělen Měd práce, obdržel odměnu 15.000,-Kčs ve staré měně a byl mimořádně povýšen do hodnosti podplukovníka.

Vzhledem k tomu, že soudruh Jaroslav MILLER nese za toto plnou odpovědnost jako náčelník, byla mu rozhodnutím ministra vnitra odňata hodnost podplukovníka, v důsledku čehož zanikl dnem 16. ledna 1963 jeho služební poměr příslušníka ministerstva vnitra.

Nyní je zaměstnán jako odborný pracovník v muzeu tělovýchovy a sportu.

V Praze dne 27. dubna 1963

Za správnost výpisu:
por. A. Žbonda

KÁDROVÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

číslo 79

Fraha dne 31. ledna 1963

Čl. - I
Závažná důvoda
propuštění:

Přezkoumání
důvod odnětí hodnosti
vzhledem v KŘ MV č. 770, ze dne
26. listopadu 1962

plk. MILLER Jaroslav /20.5.1914/
zástupce náčelníka HS TD MV

na důvod: V období od 20.2.1952 vykonával funkci zást. velitele HS-StB, od 1.7.1954 do října 1955 velitele HS-StB. Jako náčelník nesl odpovědnost za používání nepravdivých a nezákonných metod v operativní práci.

Ostatní opatření v uvedeném rozkase zůstávají v platnosti.

Ministr vnitra:
v.r.
(L. ŠTROUGAL)

Za správnost opisu:
por. *Žbonda*

*Se změnou důvodů propuštění byl s. Miller
seznámen dne 13. 2. 1963
mjr. Mareš*

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

František NEMĚC

* 14. září 1921
† 29. srpna 1992

Absolvoval 5 tříd obecné školy a 3 třídy školy měšťanské. V letech 1936 až 1938 průmyslovou školu odbornou ve Frýdku. Vyučen kovářem. Za války dělník. V letech 1954 až 1955 absolvoval studium v SSSR. V roce 1965 získal titul JUDr. na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V letech 1974 až 1977 absolvoval několik kurzů na Vysoké škole F. E. Dzeržinského v Moskvě.

Od roku 1945 v KSČ. Za okupace pracoval ve Vítkovických železárnách. V roce 1945 byl členem Revolučních gard. Od 14. 7. 1945 byl převeden ke Sboru národní bezpečnosti na oblastní úřadovnu SNB v Těšíně. Od roku 1948 působil v Praze na odboru BAo a později na Hlavní správě StB (HS-StB). V roce 1953 obdržel odměnu 10 000 Kč a řád „Za statečnost“ a „Za úspěšné plnění úkolů v boji se spikleneckým centrem“. V témže roce se stal nejprve náčelníkem II. odboru HS-StB a po reorganizaci StB v říjnu téhož roku náčelníkem III. správy MV (vnitřní nepřítel). V letech 1954 až 1955 byl vyslán na studia do SSSR. V letech 1955 až 1960 působil jako náčelník KS-MV Karlovy Vary (Krajská správa ministerstva vnitra). V roce 1960 byl přemístěn ke KS-MV Praha na úsek operativy. Od roku 1963 působil jako náčelník OO-MV Praha-východ (okresní odbor). Od podzimu 1967 do dubna 1974 pracoval v různých funkcích na KS-MV Praha. Od 1. 5. 1974 byl přemístěn na nově vzniklou Vysokou školu SNB. Zde naposledy působil jako náčelník katedry hlavních směrů kontrarozvědné práce a náčelník katedry boje s ideologickou diverzí. V roce 1979 byl ze služeb SNB uvolněn a odešel do starobního důchodu. Za svoje služby v MV byl v roce 1955 vyznamenán medailí „Za službu vlasti“, v roce 1956 „Za zásluhy o obranu vlasti“, v roce 1970 obdržel „Čestný odznak SNB“ a v roce 1975 medaili „30 let SNB“.

Dne 7. února 1952.

Velitelský posudek

Vetrám. NĚMCO František,
narozen 14.9.1921,
k SNB přijat 14.7.1945,
člen KSČ od 1.6.1945,
služební zařazení - zástupce velitele sektoru 2. VStb.

Funkcí zástupce velitele 2. sektoru VStb byl

pověřen 6.června 1951. Po přijetí do Sboru národní bezpečnosti pracoval v kriminální složce, posléze přešel ke Státní bezpečnosti, kde prošel od mladšího referenta různými funkcemi až k svému dnešnímu zařazení. V této funkci se projevoval jako iniciativní pracovník, s nedostatky samostatného rozhodování. Ve službě pracoval obětavě a svědomitě, bez ohledu na své soukromí.

Jeho odměřená chování ve funkci velitele vzbuzovalo někdy u podřízených dojem povýšeného chování, což však vyvratil ta skutečnost, že jeho poměr ke kolektivu je dobrý. Znalost předpisů a nařízení při výkonu služby jakobí výše uvedené klady svědčí o předpokladu jeho dalšího růstu jakož i o tom, že je schopen zastávat velitelské místo.

Kádrové vyhodnocení

vypracované k návrhu na ustanovení do funkce zástupce náčelníka III.správy MV, která podle nomenklatury přísluší k rozhodnutí kolegia MV.

Maj. N ě m e c František, nar. 14.9.1921, národnosti české, školní vzdělání 5 tř.měšť.školy, povoláním kovář, v KSČ od 1.6.1945, v NB od 14.7.1945, zařazen ve funkci náčelníka 2.odboru HS-Stb.

Mjr. N ě m e c od vstupu do NB ušel těmito služebními místy:

14. 7. 1945 - 6. 10. 1947 Čes.Těšín, oblastní úřadovna SNB, kurs kriminální. školení Kolofej,
6. 10. 1947 - 20. 11. 1947 Čes.Těšín obl.úřad. Stb,
1. 12. 1947 - 1. 2. 1948 Čes.Těšín obl.úřad. Stb,
4. 2. 1948 - 4. 1. 1949 SNB úřad. Praha,
5. 1. 1949 - 5. 2. 1949 spravovací kurs Praha,
6. 2. 1949 - 1. 6. 1950 KV - odbor Iko
2. 6. 1950 - 1. 2. 1951 HS-Stb 2.odbor náč. referátu,
2. 2. 1951 - 1. 6. 1951 HS-Stb zást. náč. 4 odděli.,
2. 6. 1951 - 1. 2. 1951 HS-Stb zást. náč. odboru,
2. 12. 1951 - dosud HS-Stb náčelník odboru.

Ve služebních posudech je mjr. N ě m e c hodnocen jako politicky vyspělý příslušník, třídě uvědomělý, který se v dosavadních funkcích dobře osvědčil. Má dobré odborné znalosti, pokud jde o problematiku 3.správy MV. Svoje odborné vědomosti a zkušenosti uplatňuje na svém pracovišti, jak v řízení operativní práce, tak ve výchově podřízených. V práci je iniciativní.

Po stránce charakterové je odměřeného chování, přímý, pozitivní. U podřízených a v kolektivu je oblíben.

V roce 1950 byl za nedodržení plánovaného postupu práce potrestán 5 dny vězení po službě. V roce 1953 obdržel odměnu 10.000 Kčs a byl mu propůjčen řád " Za statečnost", za úspěšné

KRAJSKÉ VELITELSTVÍ STÁTNÍ BEZPEČNOSTI

O b s t a v a

3 oddělení

CJ-A-1874/502-52.

Dne 8.8.1952

Právní Revizor 9/102

Zápis: Šeráfková

PRISNE SOUVISEJÍCÍ

MNB - V-Stb

Sektor 1 odd.1

kádrové odd. ref.

F R A H A

USTANOVKA

byla dána v těchto bodech:

činnost za okupace - pracoval ve Vítkovických železárnách, činnost v ilegální organizaci skupiny Inher, v čem spočívala a kým, pol. činnost od r. 1945, styky, mravní zachovalost, povst.,

N ě m e c František, nar. 14.9.1921, povoláním kovář, v době okupace bydlal Vítkovice,

ústanoven byl během okupace samostatně dne 20.2.1940 do 26.4. 1945 jako kovář ve Vítkovických železárnách, odd. Strojárna. V r. 1945 měl údajně nastoupit službu jako příslušník SNB.

Šetření jeho činnosti v době okupace na pracovním místě bylo zjištěno, že po celou dobu se choval jako řádný Čech. Nebyl organizován v žádné aktivistické organizaci. Mezi kolektivem českých dělníků odnášoval okupaci ČSR a válku v pořádku nacistu. Na pracovním místě byl u českých dělníků oblíben. Rovněž i po stránce pracovní se pro Němce nikdy neprovoval. Dělal jen to co musel. Nepracoval pro okupanty ani přecházel, ani v něčem. Byl několikrát německými vedoucími z řad místní nabitých k tomu, že musí dělat i přecházet. Jím navrhovaný měl různé výmluvy, a přecházet nikdy nedělal.

Zde byl na pracovním místě spojen s nějakou ilegální skupinou, nebylo možno zjistit a to z důvodu toho, že před nikým o nějaké ilegální činnosti nemluvil.

6) Služební posudek: Fplk. NĚMCO od vstupu do služeb MV zastával různé služební funkce, ve kterých se osvědčil. Před vysláním do operativní školy ve SSSR v březnu 1954. zastával funkci zástupce náčelníka III.správy MV. V uvedené funkci dobře uplatňoval své zkušenosti s operativní prací a za jeho řízení bylo zlikvidováno několik nebezpečných protistátních skupin. Po absolování školy ve SSSR byl dnem 15.7.1955 ustanoven do funkce náčelníka KS MV Karlovy Vary. Vzhledem ke svým politickým a odborným schopnostem se v určité době seznámil s problematikou kraje a získal dobrý přehled o práci jednotlivých operativních odborů.

Pod jeho vedením je možno považovat zlepšení po stránce agenturního rozpracování. Ve své práci věnuje plnou pozornost operativní práci jednotlivých úseků. Sam pracuje a agenturou. Více kontrolní směr přenesl na jednotlivé zaměstnance a tyto vstoupily v větší narušenosti a zodpovědnosti za svěřené pracovní úseky.

Jako náčelník a člen KV-KČB úsece spolupracuje s ČOV-KČB, k a operativní řadě nedostatků v práci a výchově příslušníků.

Za jeho obětavou práci ve službách MV navrhuji jej k vyznamenání medailí „Za zásluhy o obranu vlasti.“

10. března 1952

Náčelník (velitel) soustavy (jednotky) MV

J. Němec
(obdobně, podpis)

MV č. 581/5

Zdroj: ABS, personální spis F. Němce; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Jaroslav BARTOŇ

Pplk. BARTOŇ vyrůstal v těžkých sociálních podmínkách. Po matřím rodičů byl vychovávan v domovech mládeže a u příbuzných. V roce 1939 nastoupil do učení na zahradníka u řy Masaryků v Dobrušce, okr. Kolín. Po vybití pracoval jako zbrojeník u řy zemědělské zábraničství v Praze – Kobyliskách, až do roku 1938. Poté studoval na čtleté odborné ovocnářské škole v Ruzyni. Od roku 1940 pracoval v Německu nejprve jako pomocný dělník, na střešné budovce ve Zwickau, po přeložení na Bradice kovd pracoval postupně v Magdeburku, ve Vídni, v Berlíně a opět ve Vídni, odkud v roce 1942 ze zdravotních důvodů se vrátil do Prahy a pracoval až do 13.6.1942 jako pomocný dělník u řy Bernak v Šabohleších.

Poté nastoupil k MV a převážně vykonával službu u pohraničních útvarů NB. Dne 27.1.1948 byl ze služeb MV propuštěn na vlastní žádost. Do roku 1949 byl zaměstnan na OAVM v Tachově, odkud odešel na studium Vysoké školy politických a hospodářských věd v Praze a v roce 1952 studium ukončil. Potom pracoval na oddělení státní administrativy MV KSČ.

Dnem 1.12.1959 byl přijat v hodnosti majora znovu do MV a byl ustanoven do funkce náčelníka III. správy MV. V roce 1958 byl mimořádně povýšen do hodnosti podplukovníka a v roce 1959 byl vyznamenán medailí „Za službu vlasti“. V roce 1960 byla pplk. BARTOŇovi známena hodnost a jeden etapou za pohraniční jednání na veřejnosti, kterého se dopustil v nepříjemném stavu. V roce 1962 byl opět mimořádně povýšen do hodnosti podplukovníka, koncem roku 1962 pplk. BARTOŇ onesměnil až do června 1963 byl v nemocenském stavu. Po uzdravení byl dnem 15.6.1963 odvolán z funkce náčelníka III. správy MV a ustanoven do funkce zástupce náčelníka VII. správy MV, nyní IV. správy MV. V této funkci je dosud.

Pplk. BARTOŇ po znovupřijetí do MV se velmi brzy seznámil s formami a metodami státobezpečnostní práce. Získal poměrně dobré organizací a politické zkušenosti a má podíl na zlepšení řízení práce, výchovné záležitosti a kádrových záležitostí III. správy MV, zejména v povazech své činnosti. V posledním období však jako náčelník OAVM III. správy MV již přes nestabilitu zvláštní funkce z hlediska mohl se koncepcie práce, zejména při rozvíjení nových forem a metod práce politické kontrarozvědky. K této úvodem se připojily i důvody zdravotní – srdeční infarkt, což v komplexnosti vedlo k jeho odvolání z funkce náčelníka OAVM III. správy MV a k jeho ustanovení do funkce náčelníka VII. správy MV, nyní IV. správy MV. V souasném funkci má předpokládané dobře využil jak dosavadních zkušeností, tak i dovedného vzdělání.

Po stránce politické je kladně hodnocen. Po několik funkčních období pracoval jako člen ČOV KSČ. Podstatných charakterových závad nebylo zjištěno a pplk. BARTOŇ žije v uspořádaných rodinných poměrech.

Okresní oddělení ministerstva vnitra

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

MINISTERSTVO VNITRA

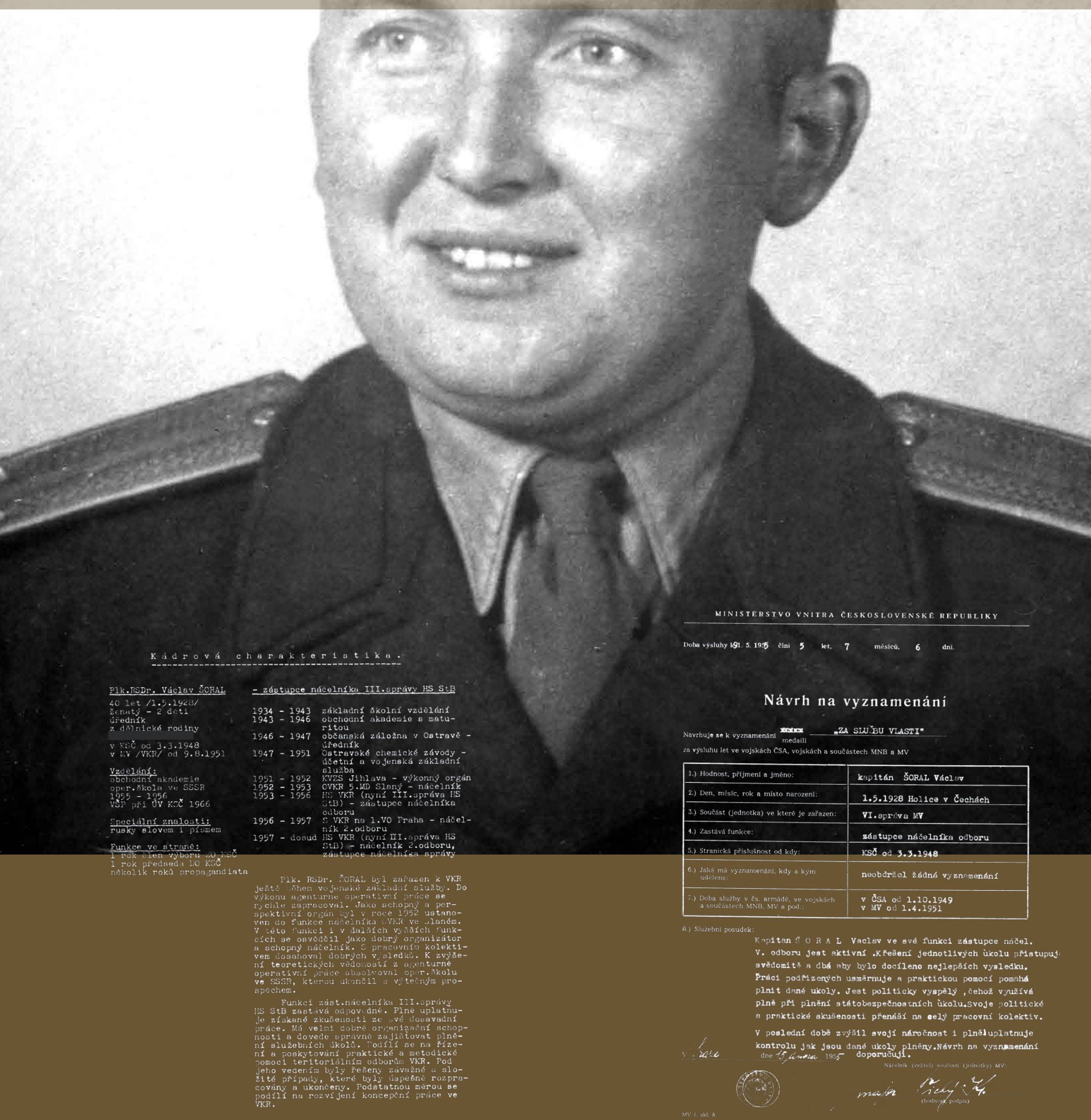
MINISTERSTVO VNITRA

Václav ŠORAL

* 01. května 1928

Absolvoval 5 tříd obecné školy a 4 třídy školy měšťanské v Ostravě. V letech 1943 až 1946 absolvoval obchodní akademii v Ostravě, kde složil maturitu. V letech 1955 až 1956 absolvoval školu pro vedoucí pracovníky operativních součástí v SSSR. V letech 1963 až 1966 studoval Vysokou školu politickou při ÚV KSČ (titul RSDr.).

Od roku 1948 v KSČ. Po maturitě na obchodní akademii v Ostravě pracoval jako úředník v Občanské záložně v Ostravě-Mariánských Horách. V letech 1949 až 1950 absolvoval základní vojenskou službu. Zde absolvoval zpravodajský kurz a stal se pracovníkem vojenského zpravodajství. K 15. 10. 1950 byl přijat do služeb Sboru národní bezpečnosti. V letech 1951 až 1952 působil na KVZS Jihlava jako výkonný orgán v operativě. Od roku 1952 byl jmenován náčelníkem OVKR 5. mechanizované divize ve Slaném. Od roku 1953 do roku 1968 byl v různých funkcích na III. správě MV (Hlavní správa vojenské kontrarozvědky), naposledy jako zástupce náčelníka HSVKR. V roce 1955 získal za svoji službu medaili „Za službu vlasti“ a v roce 1965 medaili „Za zásluhy o obranu vlasti“. Na podzim 1968 byl povolán v souvislosti s reorganizací StB a kádrovými změnami do funkce náčelníka sjednocené kontrarozvědky (HS StB). V témže roce obdržel „Řád rudé hvězdy“. Ve funkci náčelníka vydržel do 22. 9. 1969, kdy na vlastní žádost tento post opustil s odůvodněním, že vzhledem k složité politické a organizační situaci v HS StB není schopen tuto funkci plnohodnotně zastávat. Důvodem se staly jeho postoje k politice strany před srpnovou okupací 1968, kdy stál pevně za politikou strany a Dubčekem. V nových podmínkách byl jako „nespolehlivý soudruh“ nejprve převeden zpět k VKR a následně vyhodnocen jako „nevyhovující“ a k 31. 8. 1970 propuštěn ze služeb Sboru národní bezpečnosti. Současně byl také vyloučen z KSČ.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Doba vylučby 191. 5. 1955 čim 5 let, 7 měsíců, 6 dní.

Kádrová charakteristika.

Plk. RSDr. Václav ŠORAL - zástupce náčelníka III. správy HS StB
40 let / 1. 5. 1928 /
ženy - 2 děti
úředník
z dělnické rodiny
v KSČ od 3. 3. 1948
v MV / VKR / od 9. 8. 1951

Vzdělání:
obchodní akademie
oper. škola v SSSR
1955 - 1956
VŠP při ÚV KSČ 1966

Speciální znalosti:
rusky slovně i písemně

Funkce ve straně:
1 rok člen výboru ZO KSČ
1 rok předseda MO KSČ
několik roků propagandista

Plk. RSDr. ŠORAL byl zařazen k VKR ještě předtím, než byl povolán k základní službě. Do výkonu agenturní operativní práce se rychle zapracoval. Jako schopný a perspektivní orgán byl v roce 1952 ustanoven do funkce náčelníka OVKR ve Slaném. V této funkci i v dalších vojenských funkcích se osvědčil jako dobrý organizátor a schopný náčelník. S pracovními kolektivy dosahoval dobrých výsledků. K zvýšení teoretických nároků z agenturní operativní práce absolvoval oper. školu ve SSSR, kterou ukončil s výtečným prospěchem.

Funkci zástupce náčelníka III. správy HS StB zastával odpovědně. Plně uplatňuje získané zkušenosti ze své dosavadní práce. Má velmi dobré organizační schopnosti a dovede správně zapojovat plátné služebníky. Použil se na řízení a poskytování praktické a metodické pomoci teritoriálním odborům VKR. Pod jeho vedením byly řešeny úsporné a složité případy, které byly úspěšně rozpracovány a ukončeny. Podstatnou měrou se podílel na rozvíjení koncepční práce ve VKR.

Návrh na vyznamenání

Navrhuje se k vyznamenání **medaili „ZA SLUŽBU VLASTI“**

za výsluh let ve vojskách CSA, vojskách a součástech MNB a MV

1.) Hodnost, přijetí a jméno:	Kapitán ŠORAL Václav
2.) Den, měsíc, rok a místo narození:	1. 5. 1928 Holice v Čechách
3.) Součást (jednotka) ve které je zařazen:	VI. správa MV
4.) Zastává funkci:	zástupce náčelníka odboru
5.) Straničská příslušnost od kdy:	KSČ od 3. 3. 1948
6.) Jaké má vyznamenání, kdy a kým udělena:	neobdržel žádná vyznamenání
7.) Doba služby v ř. armádě, ve vojskách a součástech MNB, MV a pod:	v ČSA od 1. 10. 1949 v MV od 1. 4. 1951

8.) Složení posudku:

Kapitán ŠORAL Václav ve své funkci zástupce náčelníka OVKR je velmi aktivní. K řešení jednotlivých úkolů přistupuje svědomitě a dbá, aby bylo docíleno nejlepšího výsledku. Práci podřízených usměrňuje a praktickou pomocí pomáhá plnit dané úkoly. Je politicky vyspělý, čehož využívá plně při plnění státněbezpečnostních úkolů. Svoje politické a praktické zkušenosti přenáší na celý pracovní kolektiv. V poslední době zvýšil svoji náročnost i plněním kontrolu jak jsou dané úkoly plněny. Návrh na vyznamenání dne 15. února 1955 doporučuji.

Náčelník (včetně součástí) (jednotky) MV:

Miloslav Štěpánek
(podpis)

MV z. 141. 5

Zdroj: ABS, personální spis V. Šorala; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium totalitních režimů

archiv bezpečnostních složek

Jaroslav HRBÁČEK

* 10. září 1925
† 13. prosince 1980

Absolvoval 5 tříd obecné školy a 4 třídy školy měšťanské v Šenově. V letech 1940 až 1943 se vyučil slévačem ve Vítkovických železárnách, v únoru 1945 nasazen na zákopové práce. V roce 1949 absolvoval tříměsíční základní školu SNB v Trutnově. V roce 1962 absolvoval Vysokou školu báňskou v Ostravě a získal titul Ing. V roce 1968 se zúčastnil kurzu pro vedoucí pracovníky MV. V roce 1973 byl vyslán na tříměsíční kurz na Vysokou školu F. E. Dzeržinského v Moskvě.

Od roku 1947 v KSČ. V letech 1943 až 1945 pracoval jako slévač ve Vítkovických železárnách. V letech 1945 až 1947 absolvoval základní vojenskou službu, po jejímž absolvování se vrátil zpět do Vítkovických železáren. V roce 1948 vstoupil do služeb Sboru národní bezpečnosti. Po absolvování nástupní tříměsíční základní školy SNB nastoupil jako výkonný orgán na Velitelství StB Praha. Zde pracoval na II. sektoru na problematice „agrární ilegality“ a „buržoazních nacionalistů“, kde se při výkonu služby dopustil několika přestupků (rozkrádání zabaveného majetku), za což byl v roce 1954 potrestán 20 dny domácího vězení. V roce 1951 byl převelen do Bratislavy, kde od roku 1953 byl náčelníkem KS-StB Bratislava. V témže roce byl krátce náčelníkem KS-StB Košice a nakonec byl převeden k KS MV Ostrava ve funkci zástupce náčelníka KS. V roce 1957 získal medaili „Za zásluhy o obranu vlasti“. V letech 1962 až 1970 působil ve funkci náčelníka KS SNB Ostrava, kde získal v roce 1965 „Řád rudé hvězdy“ a v roce 1970 medaili „Za upevňování přátelství ve zbraní I. stupně“. K 15. 12. 1970 byl jmenován náčelníkem jednotné zpravodajské služby II. správy FSZS. V roce 1974 se stal náčelníkem II. správy SNB (Hlavní správa kontrarozvědky pro boj proti vnějšímu nepříteli). V roce 1975 mu byl kromě „Medaile 30 let SNB“ udělen také „Řád práce“. V roce 1979 byl odvolán z funkce náčelníka ze zdravotních důvodů a přemístěn na Vysokou školu SNB jako vědecko-pedagogický pracovník. V roce 1980 zemřel.

mjr. Hrbáček Jaroslav, n.r. 10.9.1925 - zabit 13.12.1980
KS MV Ostrava

Mjr. Hrbáček Jaroslav je ve funkci zástupce náčelníka KS MV od 1. března 1957. Dříve zastával 2 a půl roku funkci náčelníka KS MV Bratislava a 3 měsíce funkci náčelníka KS MV Košice.

V současnou dobu je pověřen vedením KS MV Ostrava, jelikož náčelník KS MV je v operativní škole ve SSSR. V uvedené funkci se osvědčuje jako dobrý organizátor a operativce. Má dobré kombinční schopnosti a dobrý přehled přes agenturní a operativní práci podřízených orgánů.

Jám pracuje s kvalitní agenturou. Pracuje bez ohledu na čas a osobní pohodlí. Zkušenosti získané v operativní práci ho vede přemýšlet na pořízení náčelníka a orgány.

Má dobrý poměr ke kolektivu, což není na újmu kázně. Stálým sebevzděláváním dbá o svůj politický a odborný růst. Rovněž je poněkud pružný, v jednání přímý a otevřený. Dopustí-li se chyby, tuto chybku vždy uzná a snaží se ji napravit. Jedinný život vede sporně.

V roce 1954 byl potrestán rozkazem náměstka ministra vnitra 20 dny domácího vězení, za přestupky, kterých se dopustil v roce 1950 jako výkonný orgán velitelství státní bezpečnosti v Praze. Tuto trest mu nebyl dosud prominut přesto, že náčelník KS MV v roce 1956 podal návrh na prominutí trestu za příkladný výkon funkce. Jelikož mu nebyl trest dosud prominut, nebyl v roce 1959 ani v roce 1956 vyznamenán medailí "Za službu vlasti".

Rovněž z těchto důvodů nebyl ku dni 1.7.1956 povýšen po uplynutí doby výsledky let v hodnosti do hodnosti podplukovníka.

Přestože se mjr. Hrbáček k ve funkci zástupce náčelníka KS MV Ostrava osvědčuje a trest měl u něho výchovný účinek, doporučuji, aby mjr. Hrbáček o v i byl trest prominut a byl vyznamenán v tomto roce medailí "Za zásluhy o obranu vlasti".

prof. Jan Kládek
mjr. Jan Kládek

Kádrová osvědčení příslušníka

k návrhu na uvolnění z funkce náčelníka II. správy FIV

Státní listy

hlavního výboru KSČ I na MV ČSSR k hodnocení:

Soudruh plk. ing. Jaroslav HRBÁČEK, nar. 10.9.1925, člen KSČ od 1.9.1947, vzdělání: vysokoskolné, původní povolání: dělník

služební funkce: náčelník hlavní správy kontrarozvědky FIV

Soudruh Hrbáček se ujal funkce náčelníka hlavní správy kontrarozvědky v první polovině 1970. V současnou s usnesením MV KSČ z 3.8.1970 a novelizací trestního zákona o čsl. federaci iniciativně přispěl k dokončení organizační výstavby jednotné hlavní správy kontrarozvědky jako součásti FIV a podílel se s plnou odpovědností na vypracování hlavních směrů zaměření její činnosti, oblesně pak zapspeřoval, aby tyto zaměření bylo realizováno v politické činnosti všech příslušníků HS kontrarozvědky a stejně tak i na úrovni krajských správ státní bezpečnosti.

Soudruh Hrbáček svou náročností a nekompromisním vyžadováním plnění úkolů významně přispěl k tomu, že se výslednost práce kontrarozvědky postupně zlepšovala a nadále zlepšuje.

Jako náčelník i člen CVV pomáhá objasňovat záležitosti bezpečnostní politiky KSČ, zejména po XIV. sjezdu, přesobávat některé přežívající reakcionářské tendence a zastupovat jednotu stranického a pracovního kolektivu k obhájení plnění úkolů daných usnesením XIV. sjezdu KSČ.

Ve svém postupu rg vždy volil vhodné metody a formy a tím v podobě ochotnosti k rozporům mezi ním a členy CVV nebo některých výborů z KSČ, zejména při obsazování funkcí náčelníků odborů a oddělení. Postupně však docházelo k porovnání a v současné době se už rozpory neprojevují.

Soudruh Hrbáček jeová čestně a otevřeně. Má však určité prvky tvrdohlavosti a někdy přílišné střízlosti v jednání s lidmi, což srovnatě dojem nedorozumění od svých spolupracovníků a podřízených.

1925-1930 příslušník školní ústředí
1930-1934 dělník slévač - Vítkovické železářny Ostrava
1934-1935 slévač Vítkovické železářny
1935-1937 vojenská základní služba
1937-1940 slévač Vítkovické železářny
1940-1945 příslušník MV, škola StB I. stupně
1945-1951 vedoucí oddělení funkcionářů, zást. náč. oddělení
1951-1952 zástupce náčelníka a náčelník II. StB Bratislava
1952-1953 náč. KS MV Ostrava
1953-1970 náčelník KS MV Ostrava
1970- náčelník II. správy FIV

Soudruh Ing. Hrbáček se ověřuje příslušností výkonu této operativní náčelnícké funkce, ve kterých byl klíčové problémy, své teoretické znalosti a praktické zkušenosti - řízení a organizování kontrarozvědkové práce provedl včetně vykonání ve funkci náčelníka II. správy FIV, kterou vykonával od roku 1970. V tomto rozřazení se úspěšně podílel na řešení konkrétních důležitých vývojových a realizace bezpečnostní politiky státního MV, a to zejména KSČ pro čs. kontrarozvědku a celý resort FIV. Odpovídá přístupu k plnění úkolů přispěl ke zlepšení výslednosti práce kontrarozvědky a k udržení jejího značné části neodstátní v pracovním roce je však jeho činnost ve evropské národní funkci nepřetržitě ověřována všemi národními zpravodajskými stávy.

Soudruh Ing. Hrbáček je vyvanlý a třídně uvědomělý člen strany. Vybavoval řadu stranických a volebních funkcí, v nichž se osvědčil.

Zdroj: ABS, personální spis J. Hrbáčka; Osobní evidenční karta příslušníka MV

Vladimír STÁREK

* 17. srpna 1924

Absolvoval 5 tříd obecné školy, v roce 1942 ukončil studia na sedmi-letém gymnáziu v Praze. Za války pomocný dělník v továrně Walter v Praze, v únoru 1945 poslán na stavbu trati, v dubnu uprchl. V roce 1947 absolvoval roční externí kurz na Učitelském ústavu v Praze. V letech 1955 až 1959 absolvoval Vysokou školu politickou při ÚV KSČ. V roce 1973 byl vyslán na tříměsíční kurz na Vysokou školu F. E. Dzeržinského v Moskvě.

Od roku 1945 v KSČ. Po druhé světové válce pracoval jako pomocný učitel v Mikulášovicích, okres Šluknov. Základní vojenskou službu absolvoval v letech 1946 až 1947, přičemž byl zařazen k letectvu jako technik a později jako osvětový pracovník. Po skončení základní vojenské služby žádal o přijetí k Bezpečnostnímu letectvu ministerstva vnitra jako osvětový důstojník. Ke Sboru národní bezpečnosti nastoupil k 1. 10. 1948. Po zrušení útvarů Bezpečnostního letectva v roce 1951 byl přeřazen jako politický a kádrový pracovník na politický sekretariát ministerstva národní bezpečnosti. K 1. 10. 1953 nastoupil na 1. odbor II. správy MV (boj proti rozvědce USA). V roce 1955 získal medaili „Za službu vlasti“. Od roku 1955 byl předsedou ÚO KSČ při II. správě MV. V roce 1957 byl vyznamenán medailí „Za zásluhy o obranu vlasti“. Od roku 1961 byl zařazen na VIII. oddělení ÚV KSČ (oddělení státní administrativy) a ze stavu MV vyjmut jako činná záloha. K 15. 10. 1968 se jako politicky spolehlivý kádr vrací zpět na II. správu FSZS. V letech 1973 až 1974 je ustanoven zástupcem náčelníka sekretariátu FMV. Od 1. 6. 1974 je jmenován náčelníkem nově vytvořené X. správy FMV (Správa kontrarozvědky pro boj proti vnitřnímu nepříteli). Zde je přímo odpovědný za akce StB proti domácí opozici a disentu (Charta 77, VONS apod.). V roce 1982 byl přemístěn opět na sekretariát FMV a od roku 1983 do roku 1986, kdy odešel do starobního důchodu, byl zařazen v činné záloze při Kanceláři ministra vnitra. Během své služby v SNB obdržel řadu československých i mezinárodních vyznamenání.

Ministerstvo národní bezpečnosti
číslo evidenční karty: 10011001

V a r š t a v k y p o s u d k ů

Popis: Vladimír S t á r e k , narozen 17.8.1924, člen SNB od 1.10.1948, do KSČ vstoupil 10.19.1945, nyní zastává funkci zástupce velitelé 1. odboru II. správy.

Po dobu školy se soustředil hlavně na výpočetní úpravy, je dočasně kolektivem ve státní škole a není pracovitý. Při práci se školou jeho výkon t je vidět v krátkém podstatnějším opatření. Pomohla řešit náhodné školy, při vyšetřování vždy na důležitých místech a navržením nových opatření řešení. V jeho práci se známá velká vytrvalost a houbovitost. Při vztah ke škole projevuje zájem v jeho moment, přestože byl na návrh škola a dočasné opatření soustavně se začíná o problémy školy. V době práce politicky, často se má být nadále v letech nastoupil svou práci. Ve své svědomitosti při práci o to, aby byl příkladem ostatním.

Je opravdový pomocník, dovede svůj výkon i při nejtěžších, je spolek všech instit. V práci pro kolektiv je obětav, o problémech školy diskutuje a ochotně přijímá návrhy školy, v dlouho je nikt, zejména do školky, vzhledem k tomu, že dovede vždy oprávněně a vzhledem k tomu, že je pomocník. Trvá na se však v práci šetrně nahlíží, má však vždy poměr k lidem a kolektivu.

Je své práci je obětovně, máli správný poměr ke kolektivu. Dobře řeší školy na při řešení se dobrá pomocník při řešení škola, což v přehledu ve schůzích strážnické organizace. Dovede stráž. org. aktivizovat a realizovat ve všech případech. Kritické nikdy nedostatek, nevýhody a nedostatek charakterového nebo strážnického náhledu a vytrval.

V P r a z e d ů n 28.1.1992.

Vel. kádrového referátu
Vladimír M. M.
vstávek. F. M. M.

(Podpis)

Služební hodnocení

Nově funkce: náčelník X. správy SNB

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Na dobu: 1. 10. 1982 - 31. 12. 1982

Z Á Z N A M

Dne 23. listopadu 1981 provedl I. náměstek ministra vnitra ČSSR genmjr. JUDr. Ján KOVÁČ za přítomnosti náčelníka kádrové správy FMV plk. Josefa SOUKUPA pohovor s genmjr. RSDr. Vladimírem STÁRKEM, náčelníkem X. správy SNB.

Pohovor byl proveden za účelem projednání připravovaného kádrového opatření ve funkci náčelníka X. správy SNB.

Úvodem s. náměstek uvedl, že v roce 1979 při dosažení 55 let s. genmjr. Stárek při pohovoru se s. ministrem Obcí a zemědělství prohlásil, že dává funkci náčelníka X. správy k dispozici a současně požádal o ponechání v další službě ve SNB. Dále s. náměstek uvedl, že v současné době po předběžném projednání na ÚV KSČ bylo rozhodnuto, odvolat s. genmjr. Stárka z funkce náčelníka X. správy SNB ke dni 31.3.1982 a výpovědní lhůta od 1.1.1982. Současně jmenovaného seznámil s tím, že do funkce náčelníka X. správy SNB bude dnem 1.4.1982 ustanoven pplk. ŠOBAŇ, náčelník správy StB Ostrava.

Při pohovoru s. náměstek s. genmjr. Stárkovi navrhl několik možností jeho dalšího využití v resortu MV ČSSR. Soudruh genmjr. Stárek z navrženým kádrovým řešením souhlasil a prohlásil, že o uvolnění z funkce náčelníka X. správy SNB předloží žádost, kde současně uvede, zda chce pracovat jako představitel FMV buď v NDR nebo v BLR.

Na závěr pohovoru s. náměstek poděkoval s. genmjr. Stárkovi za odpovědný přístup k projednávánému kádrovém opatření.

Stanoviisko

hlavního výboru KSČ I FMV k hodnocenému

s. pplk. RSDr. Vladimír STÁREK, nar. 17.8.1924
člen KSČ od 10.9.1945
v MV od 1-10.1948
vzdělání: vjeokokolek
př.v.povolání: učitel

Služební funkce: náčelník 2. odboru II. správy FMV

Od svého vstupu do KSČ se vždy aktivně podílel na stránic-
ké práci a prošel řadou strategických funkcí jako předseda MO KSČ,
předseda ČUV KSČ, člen HV KSČ MV a tajemník HV KSČ MV. Několik
let až do r. 1968 byl pracovníkem ÚV KSČ. V současné době je
členem lektorské skupiny kontrapropagandy při ÚV KSČ, členem
ideologické komise HV KSČ MV a působí jako lektor VUML.

Charakteristickou vlastností soudruha Stárka při plnění
straníckých povinností je bezpříkladná obětavost, důsledné uplat-
ňování marxismu-leninismu a potřebnou mírou rozvahy při řeše-
ní politických problémů. V krizovém období v letech 1968-69
se osvědčil jako zásadový, internacionalista a neocompromisní
postojem k útokům proti straně a proti spojenectví se Sovět-
ským svazem. V tomto směru působil nejen na své bezprostřední
okolí, ale po příchodu spojeneckých voják se zúčastňoval prac-
ně LM na kterých vysvětloval podstatu internacionální pomoci.

Soudruh Stárek ve své práci náčelníka 2. odboru postupuje
plně v souladu s linií danou XIV. sjezdem KSČ. Důle-
žitou svou povinností na prohlubování socialistického vztahu k práci
u svých podřízených. Uplatňuje a využívá své znalosti v marxis-
mu leninismu a všeobecně pracovníky v tomto duchu a v
jejich každodenní práci. Ve své řídicí práci se opírá o atra-
nické orgány a úzce s nimi spolupracuje. Umí dobře pracovat s
lidmi a má schopnost v denní běžné práci tyto získávat pro de-
pšané plnění služebních úkolů. Uplatňuje všechny zásady správné
kádrové politiky a správně analyzuje politickou situaci.

totalitních

Zdeněk

* 21. dubna 1930

WIEDERLECHNER

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy školy měšťanské. Za války v učení holičem. V roce 1957 absolvoval operativní kurz na Střední odborné škole F. E. Dzeržinského MV. V roce 1964 absolvoval právníký kurz při KS MV České Budějovice. V témže roce ukončil úspěšně tříletý kurz vyšetřovatelů na Střední odborné škole F. E. Dzeržinského MV. V roce 1967 ukončil studia na Večerní univerzitě marxismu-leninismu. V roce 1973 ukončil rezortní právníký kurz na Právnické fakultě univerzity Karlovy v Praze.

Od roku 1945 v KSČ. V letech 1947 až 1949 pracoval jako dělník na Krajské správě silnic Jihlava. V letech 1949 až 1950 byl tajemníkem OV KSČ Třešť. V letech 1951 až 1952 instruktorem ÚV ČSM v Praze. Po absolvování základní vojenské služby v letech 1951 až 1952 sloužil do roku 1952 jako operativní pracovník u odboru Vojenské kontrarozvědky při Krajském vojenském velitelství České Budějovice. V roce 1957 obdržel medaili „Za službu vlasti“. V roce 1960 byl při výkonu služby postřelen ze samopalu vojínem Františkem Prokopem. 1. 1. 1962 byl převeden od VKR ke krajské správě ministerstva vnitra České Budějovice. Zde působil jako vyšetřovatel a později jako starší referent 1. zvláštního oddělení (operativní evidence a archiv). V letech 1966 až 1969 pracoval na 2. odboru KS SNB České Budějovice (kontrarozvědka). V roce 1969 byl vyznamenán medaili „Za zásluhy o obranu vlasti“. V roce 1960 byl při výkonu služby postřelen ze samopalu. Od téhož roku do roku 1980 byl zařazen na vnitřním oddělení KS SNB České Budějovice, kde byl od roku 1977 náčelníkem. V roce 1975 získal vyznamenání „30 let SNB“ a v roce 1979 vyznamenání „Medaile SNB“. Od 1. 4. 1980 do 1. 6. 1982 byl ve funkci náčelníka celé KS SNB České Budějovice. V roce 1981 získal medaili „Za upevňování přátelství ve zbrani II. stupně“. V letech 1982 až 1988 byl ve funkci náčelníka X. správy SNB (Správa kontrarozvědky pro boj proti vnitřnímu nepříteli). Zde řídil akce proti domácí opozici a disentu. V roce 1985 získal „Řád rudé hvězdy“ a v při svém odchodu ze služeb Sboru národní bezpečnosti do starobního důchodu medaili „Za službu v SNB“. V průběhu služby obdržel také řadu mezinárodních vyznamenání.

KRAJSKÁ SPRÁVA VNITRA
Česká Budějovice

10+

X. správa SNB
Hlavní úřad SNB úřad vojáků MV podřízených
ažší ke vyznamenaní

Po vyplnění

mluvnick Zdeněk WIEDERLECHNER

- náčelník bývalé X. S. SNB
rymí v zálohách pro nře-
chodná nezařazené

nar. 21. 4. 1930, r.č., 30.04.21.460
holič
syn dělníka
v KSČ od 26.11.1945

1924-61 voják z povolání (VKR)
1962-62 přijat k SNB - vy-
šetřovatel KS MV
Č. Budějovice
1962-71 st. referent - KS SNB
Č. Budějovice
1971-80 náč. vnitř. odboru
KS SNB Č. Budějovice
1980-82 náčelník správy SNB
KS SNB Č. Budějovice
1982-88 náčelník X. S. SNB
31.1.1980 zvolen za služeb-
ního nomáru-ze závaž-
ných osob.čdvedě

stranické funkce

tajemník OV KSČ

prezeda ZO KSČ

člen ÚV KSČ

veřejné funkce

člen výboru TJ

vyznamenání

a) Řád rudé hvězdy - 1985

med. „Za upevňování přátelství

ve zbrani“ - 1. st. - 1981

med. „Za zásluhy o obranu

vlasti“ - 1960

med. „Za službu vlasti“ - 1957

hrobový řád NVA „Za zásluhy

o národ a vlast“ v bronzu-1985

b) med. „30 let SNB“

Přik. WIEDERLECHNER po-

chází z rodiny lesního děl-

níka. Po vyučení holičem

krátce pracoval jako pomocný

dělník-dělník, později

truhlář. Po ukončení základ-

ní vojenské služby byl při-

jat k ČSLA jako voják z po-

volení - operativní pracovník

VKR. V roce 1960 strčil při

službě náčelníka X. S. SNB

po rukovalešence byl při-

jat do služebního posáru

náčelníka SNB.

V SNB postupně začal vykonávat různé řídicí funkce, ve kte-

řech se vždy nevěřoval. Kladně byla vždy hodnocena jeho služeb-

ní a politická iniciativní, svědomitost, rozhodnost a morální

vlastnosti. Ve všech řídicích funkcích prokazoval dobré organizač-

ní schopnosti.

Soudruh WIEDERLECHNER je dlouholetý, třídě uvědomělý a po-

litický vyzpělý člen KSČ. Po dobu členství ve straně vykonával

zodpovědné stranické funkce a svým přístupem k řešení stranických

i služebních úkolů pozitivně působil na vývoju mladých.

Stojí vyzpělou a ideovou pevnost prokázal i v krizových

letech 1968-69, kdy se nezapomněvil zásadám učení marx-leninismu.

Přik. WIEDERLECHNER má vyhraněné osobní vlastnosti. Vždy

jedně řečné a otevřený. Má vždy velmi dobrý příkladný vztah

k plnění služebních úkolů, projevuje cit k řešení osobních

problémů podřízených, nehájí se odpovědností za svá rozhodnutí.

Někdy se u něho neprojevují aklyny k pořívání někoho nebo

k sebeobhoacování.

NÁVRH NA VYZNAMENÁNÍ

„Řád rudé hvězdy“

(Hlavní vyznamenaní)

Hodnost, jedno a příjmení	Datum a místo narození
přik. Zdeněk WIEDERLECHNER	21. 4. 1930 Třešť

Junko	V KSČ od: 26.11.1945
náčelník X. správy SNB	V SNB od: 1.1.1962
	V ČSLA od: r. 1953

Dělník službu posáru příslušníka SNB, vojáka z povolání voják MV vojsk ČSLA, příslušníka SNB
po k. 8. 1980, včetně služby v odbojových jednotkách čín celkem se dní propůjčen, vyznamenaní:

Hlavní propůjčená vyznamenaní: SNB „Za službu vlasti“ - 1977, med. „Za zásluhy
o obranu vlasti“ - 1969, med. 30 let SNB - 1975, 20 SNB - 1976, Medaile
SNB - 1979, med. „Za upevňování přátelství ve zbrani“ - 1. st. - 1981, jub.
med. 30 let SNB - 1985, med. „Za zásluhy o národ a vlast“ - 1985

Osobní uvědoměné návrh na vyznamenaní:

Přik. Wiederlechner je dlouholetý, zkušený, třídě uvědomělý
a straně oddaný soudruh. V KSČ je od svých 15-ti let. Zastával řa-
du svazáckých a stranických funkcí, ve kterých pracoval svědomi-
tě, iniciativně a jeho činnost v nich byla kladně hodnocena. Ve
své každodenní práci důsledně uplatňuje vedoucí slohu strany a
v tomto směru působí i na své okolí. Jako služební funkcionář do-
ce spolupracuje se stranickými orgány a jejich úspesně aplikuje
do praktického života.

V krizových obdobích let 1968-69 otevřeně a rozhodně vystupoval
proti všem antisocialistickým a antisovětským projevům a obhajoval
čistotu strany. V internacionální pomoci spojeneckých vojsk
v roce 1968 spatřoval jedině východisko stávající společenské krize.

Přik. Zdeněk WIEDERLECHNER se na člena speciality vnitřního oddělení KS SNB
ověřoval. Přesto, že pracuje na vnitřním oddělení od 19.1969, patří mezi složky
a odbojové, je mu před 21-ti lety vyřídil třída dělník, v hodnosti 1. st.
i svou práci v oblasti kontrarozvědky, tak i na svou práci na 27. v před. je
opovrhavý a sobotky, když ráno vyjde postel a vystupování si říkal na pracovišti
jeho článek nešťastně.

Je politicky strannej je a politicky vyzpělou a straně oddanou osobnost,
v KSČ a od r. 1945, 1951 jím na samých marx-leninismu, je záhodný
a nezapomněvil se svým iniciativním, svědomitým, rozhodnutím a morální
vlastnostmi. V letech 1968-69 otevřeně a rozhodně vystupoval
proti všem antisocialistickým a antisovětským projevům a obhajoval
čistotu strany. V internacionální pomoci spojeneckých vojsk
v roce 1968 spatřoval jedině východisko stávající společenské krize.

Přik. Zdeněk WIEDERLECHNER se na člena speciality vnitřního oddělení KS SNB
ověřoval. Přesto, že pracuje na vnitřním oddělení od 19.1969, patří mezi složky
a odbojové, je mu před 21-ti lety vyřídil třída dělník, v hodnosti 1. st.
i svou práci v oblasti kontrarozvědky, tak i na svou práci na 27. v před. je
opovrhavý a sobotky, když ráno vyjde postel a vystupování si říkal na pracovišti
jeho článek nešťastně.

Je politicky strannej je a politicky vyzpělou a straně oddanou osobnost,
v KSČ a od r. 1945, 1951 jím na samých marx-leninismu, je záhodný
a nezapomněvil se svým iniciativním, svědomitým, rozhodnutím a morální
vlastnostmi. V letech 1968-69 otevřeně a rozhodně vystupoval
proti všem antisocialistickým a antisovětským projevům a obhajoval
čistotu strany. V internacionální pomoci spojeneckých vojsk
v roce 1968 spatřoval jedině východisko stávající společenské krize.

Přik. Zdeněk WIEDERLECHNER se na člena speciality vnitřního oddělení KS SNB
ověřoval. Přesto, že pracuje na vnitřním oddělení od 19.1969, patří mezi složky
a odbojové, je mu před 21-ti lety vyřídil třída dělník, v hodnosti 1. st.
i svou práci v oblasti kontrarozvědky, tak i na svou práci na 27. v před. je
opovrhavý a sobotky, když ráno vyjde postel a vystupování si říkal na pracovišti
jeho článek nešťastně.

Je politicky strannej je a politicky vyzpělou a straně oddanou osobnost,
v KSČ a od r. 1945, 1951 jím na samých marx-leninismu, je záhodný
a nezapomněvil se svým iniciativním, svědomitým, rozhodnutím a morální
vlastnostmi. V letech 1968-69 otevřeně a rozhodně vystupoval
proti všem antisocialistickým a antisovětským projevům a obhajoval
čistotu strany. V internacionální pomoci spojeneckých vojsk
v roce 1968 spatřoval jedině východisko stávající společenské krize.

Zdroj: ABS, personální spis Z. Wiederlechnera; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

POSUDEK

Příjmení a jméno W i e d e r l e c h n e r Zdeněk,

hodnost, hodnost posáru, hodnost třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

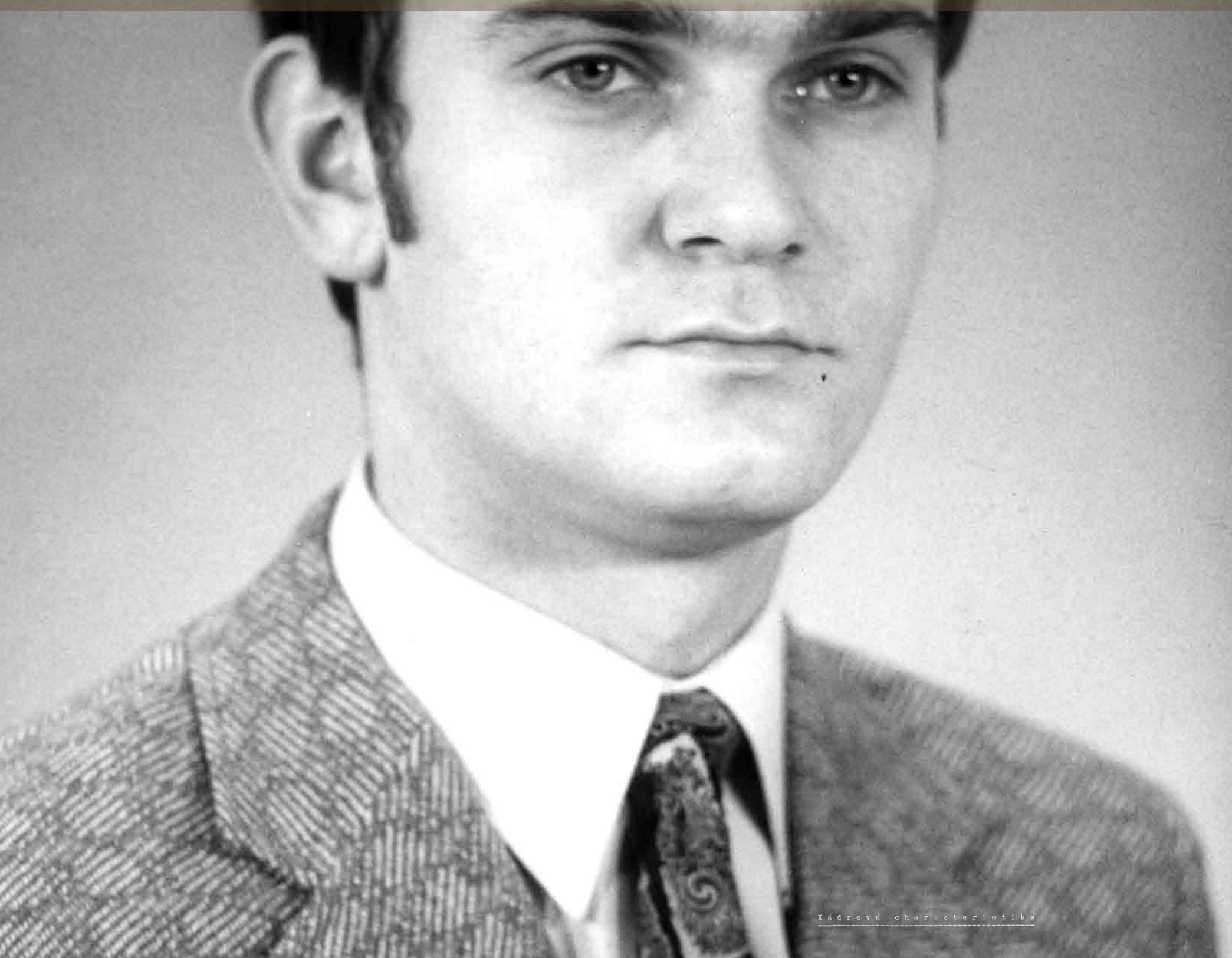
období, období posáru, období třída 26.11.1945, 63.04.1962

Miroslav CHOVANEC

* 26. dubna 1950

Absolvoval 9 tříd základní školní docházky, 4 roky studia na Střední průmyslové škole chemické ve Svitě, které v roce 1969 zakončil maturitou. V roce 1970 absolvoval Poddůstojnickou školu v Bzenci. V roce 1974 absolvoval nástupní školu StB SOŠ F. E. Dzeržinského FMV ve Víně. Roku 1981 získal titul Ing. na Vysoké škole ekonomické v Bratislavě. V roce 1984 absolvoval měsíční kurz náčelníků po linii X. správy na Vysoké škole F. E. Dzeržinského. V roce 1985 ukončil studia na Večerní univerzitě marxismu-leninismu.

Od roku 1975 v KSS. Po absolvování základní vojenské služby v letech 1969 až 1971 a pracovní praxi v Závodech organických hnojiv v Košicích a u Komunálních služeb Košice, kde pracoval jako chemik a technik, nastoupil 15. 11. 1972 ke Sboru národní bezpečnosti. Od 15. 11. do 7. 1. 1974 sloužil jako starší referent na 4. oddělení 2. odboru S-StB Košice. Od 8. 1. 1974 do 12. 7. 1974 absolvoval nástupní školu StB SOŠ F. E. Dzeržinského FMV ve Víně. V letech 1975 až 1981 působil na 3. odboru S-StB Košice (kontrarozvědná ochrana ekonomiky). V roce 1978 mu byla udělena medaile „Za službu vlasti“. V letech 1981 až 1983 ve funkci staršího referenta až náčelníka Vnitřního odboru S-StB Košice. V roce 1983 postupně zástupce náčelníka a poté náčelníkem 2. odboru S-StB Košice (kontrarozvědka). Ve stejném roce byl za svoji práci oceněn medailí „Za zásluhy o obranu vlasti“. V roce 1985 obdržel vyznamenání „Za upevnění přátelství ve zbrani II. stupně“ za spolupráci mezi S-StB Košice a Výborem Státní bezpečnosti Zakarpatské oblasti SSSR. K 1. 2. 1987 přeložen k X. správě SNB (Správa kontrarozvědky pro boj proti vnitřnímu nepříteli). Zde pracoval na 1. odboru (boj proti domácí opozici). Po vzniku Hlavní správy kontrarozvědky (II. správa SNB) v roce 1988 se stal náčelníkem 10. oboru. V roce 1989 zástupce náčelníka II. správy SNB (řídil operativní odbory politického zpravodajství), kde se mimo jiné podílel na realizaci mimořádných bezpečnostních opatření proti občanským nepokojům v průběhu roku 1989. V roce 1990 v souvislosti s událostmi 17. listopadu 1989 propuštěn ze služebního poměru ve FMV.

Kádrová charakteristika

KOMUNÁLNÍ SLUŽBY V KOŠICIACH

PRŮMYSLOVÉ ZÁVODY VE VÍNĚ

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-1981

1975-

Antonín PRCHAL

* 07. května 1923
† 20. května 1996

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 4 třídy měšťanské školy, 2 třídy obchodní školy, 3 třídy obchodní akademie, do roku 1944 studoval, poté byl totálně nasazen jako pomocný dělník v továrně BMW ve Starých Horách u Jihlavy. V roce 1949 absolvoval čtrnáctidenní politická škola ministerstva vnitra.

Do KSČ vstoupil 21. 5. 1945.

K SNB nastoupil 1. 6. 1945, do 31. 9. 1945 působil na oddělení StB (O-StB) Jihlava, 1948–1949 tzv. instruktážní skupina v StB, od července 1949 zástupce velitele IV. sektoru (výkon), od r. 1950 velitel V. sektoru (vyšetřování), od února 1951 zástupce velitele StB, potom její velitel, od 12. 2. 1952 první náměstek ministra vnitra, 1. 5. 1956 odvolán, 30. 6. 1956 mu byl ukončen služební poměr u SNB, 31. 7. 1963 odsouzen za svůj podíl na nezákonnostech v 50. letech na 6 let odnětí svobody.

Při výměře trestu vycházel soud z velké společenské nebezpečnosti trestné činnosti obviněných, tak jak bylo

Velitelský posudek na s. Antonína PRCHALA :

Při likvidaci nepřátelské skupiny špiónů na velitelství Stb / Závodský, Valeš a spol. / byl soudruh PRCHAL jediný z velitelů sektoru, který byl informován o plánu zatčení a svěřen mu úkol k provedení. Úkol byl splněn bez závad.

V únoru 1951 byl navržen a schválen do funkce zástupce velitele státní bezpečnosti a svěřeno mu řízení operativy v Stb, pod jeho vedením počala se úspěšně rozvíjet činnost agenturní, která přinesla v krátké době dobré výsledky k odhalení nepřátelských živlů v různých úsecích našeho veřejného života.

Je souvinní,

že

I. Obžalovaný Antonín Prchal od února 1951 téměř do konce roku 1954 v Praze a jinde nejprve ve funkci zástupce velitele státní bezpečnosti a od března 1952 ve funkci náměstka ministra národní bezpečnosti při výkonu řídicí funkce v orgánech ministerstva národní bezpečnosti, zejména na úseku agenturně operativní práce,

1/ podílel se nesprávnými metodami agenturně operativní práce na uvědomování mnoha bezdůvodně obviněných osob tím,

že a/ řízením agenturně operativní činnosti i osobní účastí na ní přispíval shromažďováním a ověřováním neobjektivních a neprověřitelných materiálů ke konstruování nepodložených obvinění řady osob,

b/ prováděl bez dostatečných důvodů zatyčání některých osob, spolupřiznával o bezdůvodném držení mnoha osob ve vazbě, nezajistil propuštění nevinných osob, i když mu to bylo navrhováno, přičemž řada těchto osob byla vystavena tělesnému a duševnímu trýznění a namnoze utrpěla i vážné újmy na zdraví a jiné škody, zejména na majetku;

2/ v souvislosti s přípravou a provedením procesu s tzv. vedením protistátního spikleneckého centra při výkonu své funkce zneužíval svého postavení a pravomoci zejména

a/ nepřipustným ovlivňováním znalců při zpracování znaleckých posudků z jednotlivých odborů národního hospodářství a při přípravě znaleckého posudku z národní obrany,

b/ podepsal a předložil znalecký posudek o vykonstruované trestné činnosti Karla Švába a dalších funkcionářů bezpečnostního aparátu, který byl podkladem k nezákonnému odsouzení řady pracovníků bezpečnosti,

c/ omezoval, případně ovlivňoval činnost soudních orgánů.

II. Obžalovaný Karel Košťál

od poloviny roku 1949 do konce roku 1952 v Praze a jinde ve funkci vyšetřujícího pracovníka a později ve vedoucích funkcích vyšetřovací součásti ministerstva národní bezpečnosti v roce 1954 jako náměstek ministra vnitra:

1/ psychickým nátlakem a svévolnou úpravou a formulací výpovědí

a/ donucoval vyšetřované osoby, aby se doznávaly ke spáchání trestné činnosti, která neexistovala,

b/ vykonstruoval nepodložená obvinění na řadu dalších osob, které na základě toho byly také zatčeny a bezdůvodně drženy ve vazbě, při čemž tyto osoby byly vystaveny tělesnému a duševnímu trýznění a namnoze utrpěly i vážné újmy na zdraví a další škody zejména na majetku,

2/ zneužíval svého postavení jako orgán vyšetřování a neplnil, případně porušoval své povinnosti jako vedoucí funkcionář bezpečnostního aparátu zejména tím, že

a/ souhlasil s používáním nezákonných vyšetřovacích metod, popřípadě nezakročil proti jejich používání ostatními pracovníky vyšetřování,

b/ sám použil fyzického násilí při vyšetřování Otty Šlinga,

MINISTR VNITRA

Čj 3-1277/02-49

Pochvalné uznání

Vyšlo na příkaz PRCHALOVÍ Antonín

nádpovědníku SNB

pochovalné uznání

za mimořádnou obětavost a odvahu, kterou prokázal při likvidaci teroristických protistátních živlů.

Praha dne 23. července 1949.

Sděluji, že prezident republiky svým rozhodnutím ze dne 29. března 1963 ocenal Vám podle § 8 zák. č. 62/1962 Sb. Řád republiky, který Vám byl propůjčen "za obětavé a úspěšné výkony při odhalování a likvidaci vedení protistátního spikleneckého centra", rozkazem prezidenta republiky č. 8 ze dne 24. dubna 1953.

V souvislosti s revisí soudních procesů uvedeného centra není únosné, aby propůjčený Řád Vám byl nadále ponechán.

Ve Sboru národní bezpečnosti pracoval nejprve jako orgán ZO Jihlava. V r. 1948 byl přeložen do Prahy jako člen centrální instruktážní skupiny a po projití několika funkcemi jmenován v únoru 1951 po likvidaci nepřátelské skupiny špiónů na V-Stb první zástupcem velitele státní bezpečnosti a svěřeno mu řízení operativy. Pod jeho vedením počala se úspěšně rozvíjet agenturní činnost, která přinesla v krátké době dobré výsledky k odhalení nepřátelských živlů v různých úsecích našeho života.

Zdroj: Personální spis A. Prchala; KALOUS, Jan: Instruktážní skupina StB v lednu a únoru 1950: zákulisí případu Čřhošť. In: Sešity ÚDV, č. 4, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Praha 2001

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Osvald ZÁVODSKÝ

■* 27. října 1910
■† 19. března 1954

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 4 třídy reálného gymnázia, 2 třídy obchodního kurzu.

Od října 1937 do února 1939 byl v interbrigádách ve Španělsku, poté přešel hranice do Francie, kde do srpna 1940 působil v čs. zahraniční jednotce, potom v ilegalitě ve Francii. V prosinci 1942 zatčen a vězněn v koncentračním táboře Mathausen do osvobození. Do ČSR se vrátil v srpnu 1945. K SNB nastoupil 2. 11. 1948, zařazen k odboru BA (odbor StB), 1949 jeho velitel. Od září 1950 velitel StB, 27. 1. 1951 zatčen, 23. 12. 1953 odsouzen s 5 dalšími vysokými funkcionáři StB v procesu „Závodský a spol.“ jako trockisticko-sionistická skupina organizovaná R. Slánským. Za trestné činy pomoc k velezradě a sabotáž odsouzen k trestu smrti a 19. 3. 1954 popraven.

Dne 29. 5. 1963 plně rehabilitován.

V září 1945 povolal SLÁNSKÝ naši trockistickou skupinu z Paříže do Prahy. Stalo se tak na základě informací, které byly poslány po GOLDSTÜCKEROVI a HROMÁDKOVI a kteří ho informovali o činnosti naší skupiny během okupace ve Francii. Po našem příchodu do ČSR byli jsme SLÁNSKÝM rozmístěni v aparátě strany, ku příkladu: Já-ZÁVODSKÝ jsem byl zařazen do bezpečnostního odděl, NEKVASIL do branného odděl, SVOBODA, FAVEL a VALEŠ do organizačního odděl. ÚV-KSČ a HOJDOŠ se stal místopředsedou Slovenské Národní Rady. Po únoru 1948 byli členové trockistické skupiny interbrigadistů prosazeni SLÁNSKÝM ještě do význačnějších funkcí. FAVEL se stal náměstkem ministra pro bezpečnost, Já-ZÁVODSKÝ jsem byl velitelem Stb, VALEŠ se stal velitelem zahraniční rozvědky, HOFMAN osobním ochráncem prezidenta GOTTWALDA, HJDOŠ byl jmenován poverenikem pro věci církevní na Slovensku a HROMÁDKO se SVOBODOU stali se vysokými důstojníky ČSA.

U obviněného Závodského byl vysloven trest absolutní přesto, že mu polehčovalo doznání, neboť rozsahem činnosti a zrady, jíž se dopustil, vyřadil se navždy z naší společnosti a nebylo možno vzhledem k hloubce jeho viny použít ustanovení § 29 odst. 2 tr.zák.

S. Závodský je straně naprosto oddán, politicky zkušený, zásadový, se silným rysem stranickosti, theoreticky vzdělaný, sebekritický a přitom skromný. Jako straník se v nejtěžších situacích osvědčil a s tím ho doporučujeme k prověření. Odpracováno na brigádách má 8 a půl hodiny.

Toto nové hodnocení ukázalo, že soudruh Závodský jako pracovník a později jako velitel státní bezpečnosti se s příslušnou obětavostí podílel na budování našeho lidově demokratického bezpečnostního aparátu. Jeho zásluhou se v tehdejší době bezpečnosti podařilo odhalit a likvidovat řadu aktivních nepřátel naší republiky.

Vážíme si jeho práce v bezpečnosti, kde plně a úspěšně využíval všechny své schopnosti a zkušenosti, získané v bojích za věc dělnické třídy.

Není pro mne lehké zodpovídat se před nejvyšším soudem, to plně uvědomuji. Chápu situaci soudruha prokurátora, že pro mne navrhuje absolutní trest. Chci jen říci jako příslušník strany, která ze mne udělala člověka, chci alespoň trochu přesvědčit sou aby mi uvěřil, že nebylo vysloveně záměrného nepřátelského úmyslu v trestné činnosti, kterou jsem doznal. Vidím, že je to proto, i jsem se zásadně přetelil s lidmi jako byl Šváb, London a jiní, a strana mne učinila zodpovědným za všechny činy, které jsem spáchal. Vím, že soud posoudí spravedlivě moji trestnou činnost a spravedlivě mne odsoudí.

Zdroj: ABS, personální spis O. Závodského; Vyšetřovací spis O. Závodský

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Představitelé StB v Praze

K 1. lednu 1949 v Čechách a na Moravě bylo v organizaci státní správy zrušeno zemské zřízení a nahrazeno zřízením krajským. Současně s tím byla vytvořena krajská velitelství Státní bezpečnosti (KV-StB) a Veřejné bezpečnosti (KV-VB, tehdy označované jako Národní bezpečnost). Vedení Bezpečnosti přikládalo krajským složkám StB značný význam, obyvatelstvo také, protože to byli především právě příslušníci těchto útvarů, s nimiž lidé nejčastěji přicházeli do styku. V l. 1949–1989 prošly krajské útvary StB mnoha organizačními proměnami, zachovaly si ovšem přitom vždy své základní složení, které kopírovalo centrální útvary Státní bezpečnosti. Mezi základní státobezpečnostní složky krajských správ patřily útvary kontrarozvědné, působící jednak proti vnějšímu nepříteli (zaměřené proti činnosti zahraničních rozvědek a jejich spolupracovníkům na území Československa) a proti vnitřnímu nepříteli (kterým byli všichni – i potenciální – odpůrci komunistického režimu) a útvary mající zabezpečovat kontrarozvědnou ochranu ekonomiky (ochrana ekonomiky, důležitých ekonomických objektů a státního tajemství). Důležitými složkami byly také útvary vyšetřovací, sledování a útvary zabezpečující činnost operativní techniky.

Zvláštní postavení mezi krajskými útvary měla Státní bezpečnost působící v Praze, do jejíž kompetence kromě hlavního města spadal i Pražský (později Středočeský) kraj. Struktura StB v Praze se proto od ostatních krajských útvarů odlišovala a byla (zvláště ve druhé polovině 60. let) značně komplikovaná. Stejně jako v ostatních krajích vznikla v Praze k 1. 1. 1954 sloučením krajské správy StB s krajskou správou VB (Národní bezpečnosti) jednotná krajská správa ministerstva vnitra (KS-MV). V r. 1966 se krajské správy ministerstva vnitra změnily na krajské správy Sboru národní bezpečnosti (KS-SNB) a v jejich rámci byly ve všech krajích - s výjimkou Prahy - vytvořeny správy státní bezpečnosti (S-StB). V Praze byly jednotlivé státobezpečnostní útvary (např. kontrarozvědný odbor pro Středočeský kraj a kontrarozvědný odbor pro hlavní město Prahu) přímo organizačně začleněny do krajské správy Sboru národní bezpečnosti. Toto uspořádání bylo v platnosti až do roku 1969, kdy byla i v Praze zřízena správa Státní bezpečnosti.

Stejně jako krajské útvary StB kopírovaly centrální útvary organizačně, bylo podobné i jejich zaměření. Na přelomu 40. a 50. let 20. století byla jejich pozornost zaměřena na perzekuci „třídniho nepřítel“, následovaly procesy s komunisty a příslušníky bezpečnostního aparátu. V roce 1951 v souvislosti s personálními čistkami v řadách StB, které zasáhly převážně vedení, postihly největší změny krajské velitelství StB v Praze, kde došlo ke změnám na všech místech velitelů. V polovině 50. let byla činnost krajské správy zaměřena především na tzv. bývalé lidi (představitel a členy nekomunistických stran, organizací a spolků, továrníky, živnostníky apod. Později všichni oponenti a odpůrci komunistického režimu). V druhé polovině 60. let se do čela zájmu StB dostával tzv. vnější nepřítel. Po r. 1968 přišly čistky ve společnosti, komunistické straně i bezpečnosti, StB svou pozornost napřela především proti domácí opozici, tzv. antisocialistickým silám, pravicovým seskupením a ideologické diverzi. Domácí oponenti režimu, především členové CHARTY 77 a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) zůstali v čele zájmu StB i v 80. letech.

Sestavit chronologický přehled vedoucích představitelů Státní bezpečnosti v Praze není snadné, zejména do poloviny 50. let chybí přesné údaje. Tato výstava chce ukázat portréty několika představitelů Státní bezpečnosti v Praze a tehdejším Pražském (později Středočeském kraji). Panely jsou věnovány vybraným krajským velitelům Státní bezpečnosti v Praze, snaží se postihnout celé období let 1949-1989 a vybrat nejzajímavější dokumenty, které tyto osoby charakterizují. A. Zahajský je příkladem příslušníka StB, který udělal rychlou kariéru na přelomu 40. a 50. let, a která skončila v souvislosti s politickými procesy a následnými čistkami v bezpečnosti. A. Kratina stál v čele StB v Praze v polovině 50. let a M. Mašek vedl krajskou správu ministerstva vnitra na přelomu 50. a 60. let. B. Říha dovedl KS-SNB Praha k reformnímu roku 1968, kdy byl odvolán, následuje několik portrétů náčelníků, kteří řídili StB v Praze během normalizace 70. a 80. let. B. Molnár je potom známým příkladem vedoucího příslušníka bezpečnosti, který vrchol své kariéry zažil u rozvědky a v 60. letech se zapsal do dějin tajných zpravodajských služeb.

K představitelům náčelníků Správy SNB v Praze (od r. 1976 Správa SNB hlavního města Prahy a Středočeského kraje) patřil Josef Ripl, který vešel do povědomí především jako jeden z těch pracovníků ministerstva vnitra, kteří v srpnu 1968 napomáhali okupaci Československa, B. Carda potom stál v čele SNB ve středních Čechách v 80. letech.

Vedoucí představitelé složky StB v Praze v l. 1949-1989

Šedivý Bohuslav 1. 1. 1949 – 15. 10. 1949 velitel KV-StB Praha
Zahajský Alois 15. 10. 1949 – 27. 1. 1951 velitel KV-StB Praha
Hrbatý Otto únor 1951 – prosinec 1951 velitel KV-StB Praha
Svoboda František prosinec 1951 – 19. 2. 1953 velitel KV-StB Praha
Kratina Antonín 19. 2. 1953 – 27. 3. 1954 náčelník KS-MV Praha
Příhoda Jan 1. 2. 1954 – 31. 12. 1954 náčelník KS-MV Praha
Mašek Miroslav 1. 1. 1955 – 1. 3. 1963 náčelník KS-MV Praha
Říha Bohumil 1. 3. 1963 – 15. 7. 1968 náčelník KS-SNB Praha
Němec František 1. 10. 1968 – 31. 12. 1972 náčelník KS-SNB Praha
Pechek Václav 15. 11. 1968 - 28. 2. 1970 zástupce náčelníka KS-SNB Praha pro StB
Šmakal Miroslav 1. 3. 1970 – 31. 12. 1972 náčelník S-StB Praha
Beran Jan 1. 1. 1973 – 1. 5. 1974 náčelník S-StB Praha
Kupec Karel 1. 8. 1974 – 1. 12. 1977 náčelník S-StB Praha
Němec Zdeněk 1. 12. 1977 – 31. 1. 1981 náčelník S-StB Praha
Mézl Oldřich 1. 3. 1981 – 30. 6. 1987 náčelník S-StB Praha
Chmelíček Antonín 1. 7. 1987 – 15. 4. 1989 náčelník S-StB Praha
Bytčánek Jiří 15. 4. 1989 – 7. 12. 1989 náčelník S-StB Praha

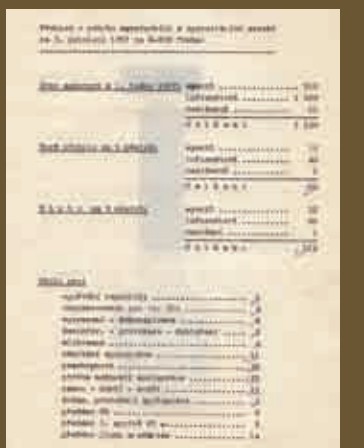
Náčelníci II. (kontrarozvědného) odboru v Praze ve druhé polovině 60. let do vzniku S-StB Praha

Molnár Bohumír 1. 7. 1967 - 24. 8. 1968 zástupce náčelníka KS-SNB Praha a současně náčelník kontrarozvědného odboru pro Středočeský kraj
Saksl Jaroslav 1. 7. 1965 - 15. 7. 1968 zástupce náčelníka KS-SNB Praha a současně náčelník kontrarozvědného odboru pro hlavní město Prahu

Bartolomějská ulice č.7 - sídlo StB

Organizační struktura 1964

Alois ZAHAJSKÝ

* 14. ledna 1921
† 28. prosince 1996

Absolvoval 5 tříd obecné školy, poté 8 tříd reálného gymnázia s maturitou, večerní kurz průmyslové pokračovací školy, v červenci 1945 prošel čtrnáctidenní krajskou školou KSČ.

Do KSČ byl přijat 5. 5. 1945. Do SNB vstoupil na stranický příkaz 1. 10. 1945 jako vedoucí organizačního oddělení Zemského odboru Bezpečnosti (ZOB II) v Brně. Od 1. 1. 1949 do 14. 10. 1949 působil ve funkci velitele krajského velitelství (KV StB) v Brně, potom od 15. 10. 1949 do 26. 1. 1951 ve stejné funkci na KV StB Praha. Dne 27. 1. 1951 byl zatčen v souvislosti s případem O. Šlinga, prošel vyšetřovací vazbou ve věznicích v Kolodějích, Ruzyni, Jihlavě, Brně a Praze, během věznění byl vyloučen z KSČ i ze SNB. Z vyšetřovací vazby propuštěn bez soudu 25. 8. 1953, v r. 1957 rehabilitován stranicky a bylo mu vráceno členství v KSČ, náhradou za neoprávněné věznění dostal 20 000 Kčs. Dne 28. 5. 1964 zrušeno rozhodnutí o propuštění z SNB a na vlastní žádost 1. 8. 1969 znovu přijat k SNB (odbor pro hospodářské zabezpečení). Dne 31. 7. 1980 propuštěn ze služebního poměru příslušníka SNB. Jako občanský pracovník působil u ministerstva vnitra v l. 1984–1988.

Nenastaly žádné změny od r. 1969.

V roce 1968 jsem byl zaměstnán na ONV Praha 1 jako referent plán. oddělení. Ve stranické organizaci jsem neměl žádnou funkci. Před srpnem 1968 jsem na stranické půdě odsuzoval činnost tehdejší televize, která hanobila zasloužilé členy strany, které jsem znal z dřívějších. Před vstupem vojáků Varšavské smlouvy jsem byl 3 týdny na dovolené na chatě, do zaměstnání jsem nastoupil 1 den před vstupem, kterým jsem byl překvapen, protože jsem neznal vývoj událostí poslední doby a byl jím dezorientován. Na schůzi, která se konala den před uveřejněním moskevských protokolů jsem řekl, že bychom měli zůstat ke vstupu vojáků stejného názoru jako ÚV. Za tento nesprávný výrok, který organizace ONV Praha 1 oznámila později organizaci ZO KSČ na mém pracovišti, jsem byl potrestán stranickou tůlkou s výstrahou (v r. 1971). Před tímto výrokem na schůzi jsem neohlánil a útoky na Sovětský svaz a hned v prvních dnech po vstupu jsem se zúčastňoval strážení hanlivých plakátů proti Sovětskému svazu, spolu s několika dalšími zaměstnanci ONV (pamatuji si jméno s. Kučerová). Brzy potom jsem byl zneschopněn.

Nemocem jsem byl až do léta 1969. Na MV jsem se ve stranické organizaci aktivně zapojil na podporu nového vedení strany a rok jsem byl členem výboru LO. ZO KSČ, až do zahájení stranického řízení, které skončilo shora uvedeným stranickým trestem. V místě bydliště nemám funkci, v přípravě voleb jsem agitátor. Manželka, která byla při prověrkách vykřknuta z KSČ pro pasivitu, je aktivně činná v místě bydliště. V roce 1971 byla zvolena do občanského výboru, je členkou obvodní volební komise a pracuje v aktivu agitátorů.

V roce 1968 jsem nebyl v zahraničí, ani žádný z mých příbuzných. Rovněž nikdo z mých příbuzných nežije v zahraničí a s nikým v zahraničí nemám žádný styk.

SLUŽEBNÍ PŘISAHÁ

podle vyhlášky ministra vnitra č. 35/1961 Sb. o služebním přísaze příslušníků bezpečnostních sborů ministerstva vnitra

Já, občan Československé socialistické republiky, přísahám věrnost své vlasti, prezidentu, vládě a všemu pracujícímu lidu, vedenému Komunistickou stranou Československa.

Slibuji, že budu vždy statečným, čestným a ukázněným příslušníkem bezpečnostního sboru ministerstva vnitra, že budu zachovávat státní a služební tajemství a neustále zdokonalovat své politické a odborné vědomosti. Všechny úkoly uložené zákony, řady a rozkazy budu plnit důsledně a iniciativně. Přísne budu strážiti socialistickou zákonnost, chránit výsledky socialistického budování, životy a zdraví občanů, veřejný pořádek, majetek lidu a socialistické vymoženosti pracujících.

Přísahám, že budu vždy rozhodně bojovat proti nepříteli své vlasti, nepřítelům Sovětského svazu i ostatních socialistických zemí.

Slibuji, že jsem připraven vynaložit všechny své schopnosti a nasadit i život v boji za zájmy Československé socialistické republiky, za vítězství míru a komunismu.

TAK PŘISAHÁM!

v Praze dne 4. srpna 1969

Alois Zahajský
příjma

Potvrzuji, že tato přísaha byla vykonána v mé přítomnosti.

M. Husák
příjma náčelníka sboru MV

Obvodní oddělení veřejné bezpečnosti

Brno

Č.j. 4690/4 - 69

dne 19. října 1969

Odbor hospodářského zabezpečení MV ČSSR
personální oddělení

PRÁVA
ZAHAJSKÝ Alois - pověst - zpráva

počet listů: 1

přílohy: 2

Po prošetření bylo zjištěno, že Alois ZAHAJSKÝ, nar. 14. 1. 1921, pochází z dělnické rodiny, v místě svého trvalého bydliště požívá (jmenovaný) dobré pověsti, z řad nájemníků nejsou na něj žádné stížnosti.

Politicky organizován je v KSČ. Poměr k našemu socialistickému zřízení má klidný.

Majetkové poměry nemá žádné, v zahraničí nemá nikoho a ani se s nikým nestýká.

Po osvobození v květnu 1945 nastoupil do služeb bezpečnosti, v býv. ZOB při ZNB Brno. Později byl přeložen v Zemské úřadovně Státní bezpečnosti v Brně a od 1. ledna 1949 pověřen do funkce krajského velitele Stb Brno. Ve své funkci se velmi dobře osvědčil, službu na kraji zorganizoval, takže pod jeho vedením byl brněnský kraj jedním z nejlepších. Koncem roku 1949 byl z funkce odvolán a pověřen do funkce krajského velitele Stb v Praze a tuto funkci zastává dodnes. Krajské velitelství Praha pod vedením býv. velitele mjr. Šedivého nevykazovalo dostatečně dobrý výkon až teprve po příchodu s. Zahajského bylo postupně reorganizováno tak, že může plnit svoje úkoly.

S. Zahajský je jedním z našich nejmladších velitelů, který se ve své funkci velmi dobře osvědčuje. Je velmi klidný a rozvážen povahy, s dobrými organizačními schopnostmi a dobrým a současně přímým velitelským poměrem k podřízeným. Je politicky vyspělý, s perspektivou dobrého předpokladu politického a služebního růstu.

Na zdejším OO-VB nemá ZAHAJSKÝ ani jeho rodiče žádnou známku.

Jiných okolností důležitých pro šetření nebylo zjištěno.

Su

Náčelník obvodního oddělení VB

M. Husák
/kpt. M u s á k /

Zdroj: ABS, personální spis A. Zahajského; Osobní evidenční karta občanského pracovníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Antonín KRATINA

* 30. ledna 1923

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy měšťanské školy, 2 třídy pokračovací školy, vyučen zámečníkem, za války dělník, 1945 základní politická škola KSČ, 1949 okresní politická škola, 1950 tříměsíční politická Švermova škola Praha, 1958–1961 Večerní univerzita marxismu-leninismu (VUML) Praha.

Do KSČ vstoupil 3. 7. 1947. K SNB přijat 10. 4. 1949, prošel měsíční školou SNB v Jeseníku, poté zařazen jako řadový příslušník v Praze, 1. 12. 1950 náčelník oddělení StB (O-StB) Vlašim, 24. 1. 1951 náčelník oddělení krajské správy (KS-MV) Praha, 19. 2. 1953 náčelník KS-MV Praha, 1954–1955 roční kontrarozvědný kurz v SSSR, 15. 4. 1955 zástupce náčelníka IV. správy MV (ekonomická kontrarozvědka), 1. 2. 1963 náčelník odboru I. správy MV (rozvědka), 1. 10. 1964 náčelník odboru zvláštní zálohy I. správy MV. Dne 1. 8. 1966 jmenován vedoucím kontrolní skupiny vnitřního odboru Hlavní správy StB, 15. 4. 1969 nastoupil jako právník vnitřního odboru II. správy Federální správy zpravodajských služeb (FS-ZS), 15. 1. 1971 potom jako inspekční důstojník vnitřního odboru II. správy Federálního ministerstva vnitra (FMV), v r. 1973 odešel ze služeb ministerstva vnitra do invalidního důchodu.

Po nástupu do služeb MV absolvoval jednóměsíční základní školu Stb. Po jejím absolvování byl zařazen ke KS MV Praha, kde svojí iniciativou a velmi dobrým poměrem k práci se vypracoval v oper. pracovníka velmi dobrých kvalit. Postupně se vypracoval až do funkce náčelníka KS Stb Praha. Jako pracovník, u kterého jsou všechny předpoklady výkonu vyšší funkce v aparátu MV, byl v roce 1954 vyslán do jednoroční operativní školy ve SSSR, kterou úspěšně absolvoval. Po jejím absolvování byl zařazen do funkce zástupce náčelníka IV. správy MV, kde jeho práce je rovněž hodnocena kladně.

Zvláštní prověrka u pplk. K r a t i n y je uzavřena kladně.

Pplk. K r a t i n a svými politickými a odbornými vědomostmi, rovněž i osobními vlastnostmi, skýtá záruky úspěšného výkonu zodpovědných funkcí v aparátu MV.

V Praze dne 15. srpna 1957

Zpracoval:

Soudruh pplk. Antonín K r a t i n a pracuje na residentuře v Nairobi jako poradce pro paralelní bezpečnostní síť, kterou budují levicové síly vládní strany KANU (t.zv. Speciál).

Soudruh K r a t i n a uvedené postavení dobře využívá pro naši vlastní rozvědnou práci. Rovněž se aktivně zapojil do zpracování analytických zpráv k agenturnímu prostředí v Keni, které tato nová residentura má plánem předepsány.

Jeho politické uvědomění a jeho politická hodnota zvláště po stránce theoretické jest poměrně průměrná. Potřebuje velmi nutně další stranické a politické školení. Jest mladým soudruhem a není ještě matolík na výši, abychom o něm mohli říci, že jest skutečně uvědomělým komunistou. Jinak jest však velmi snaživý. Pílně čte stranickou literaturu a jest skutečně vidět, že má alespoň něžní o dění ve straně skutečný zájem.

Soudruh pplk. KRATINA byl jmenován do této funkce dne 1. 2. 1962, krátce po vytvoření 6. odboru. Při rozhodování o jeho jmenování do funkce náčelníka byla vzata v úvahu jeho politická a odborná úroveň, dlouhodobé zkušenosti v MV a dobré charakterové i pracovní vlastnosti. Předpokládalo se, že po provedených konzultacích se sovětskými přáteli /byly dvě v začátcích existence odboru/, při kterých byly velmi podrobně proborovány základní koncepční, operativní, metodické a organizační problémy, se mu postupně podaří zvládnout náročné úkoly, které při výstavbě odboru a řízení práce musel řešit.

Závěrečné hodnocení s. pplk. Antonína Kratiny.
Počet listů : 3
Přílohy :

Předkládám závěrečné hodnocení činnosti soudruha pplk. Antonína K r a t i n y na residentuře v Nairobi od listopadu 1964 do dubna 1966 ve funkci staršího referenta residentury a v legalizační funkci I. vel-vyslaneckého tajemníka.

Do Nairobi byl vyslán na žádost vedoucích keňských státníků KENYATTA a ODINGY s úkolem napomáhat při formování národní keňské bezpečnostní složky. Vedle této činnosti měl využívat svého postavení poradce bezpečnosti k získávání zpravodajských materiálů a informací, na základě kterých by residentura rozvinula aktivní činnost proti keňské pravici a proti hlavnímu nepříteli.

Obě složky činnosti soudruha K r a t i n y - poradenskou i zpravodajskou - nepříznivě ovlivnil vnitropolitický vývoj v Keni. KENYATTA se postupně přiklonil k pravici a omezil možnosti ODINGY natolik, že plán na výstavbu národní bezpečnostní složky nemohl být realizován. Postupem času se snižoval význam poradenského působení soudruha K r a t i n y, jelikož jeho doporučení nebyla keňská strana schopna zajistit. Nutno dodat, že již od počátku poradenské činnosti měl handicap v tom, že čs. ministerstvo vnitra nemohlo ani z části vyhovět finančním požadavkům keňské strany.

V březnu 1953 byl pověřen vedením KS Stb v Praze. V této funkci je velmi snaživý, k úkolům přistupuje zodpovědně. Po zkušenostech, které získal, umí správně a rychle rozhodovat. Osobně řídí 3 případy. Jeho nedostatkem je stále poměrně nedostatečný systém kontroly celé KS a to, že sám jako náčelník KS nepracuje agenturně pro nedostatky času, v kterém dělá úkony, které jako náčelník kraje by dělat neměl. Po odstranění tohoto nedostatku, který se snaží odstranit, bude jeho práce úspěšnější. Agenturní práce se pod jeho vedením zkvalitňuje a je zaměřována do případů. Mjr. Kratina sám velmi intenzivně využívá pomoc s. poradce. Svým dobrým poměrem k práci, k lidem, jde příkladem a usnadňuje mu to správně vést podřízené orgány.

Zdroj: ABS, personální spis A. Kratiny; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Miroslav MAŠEK

■* 24. dubna 1917
■† 18. prosince 1969

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy měšťanské školy, 2 třídy pokračovací školy, vyučený obchodní příručí, za války dělník.

Členem KSČ od r. 1935. V SNB od 1. 6. 1945, absolvoval šestiměsíční školu SNB v Litoměřicích, v r. 1949 se účastnil měsíčního základního kurzu StB v Novém Městě nad Metují, do 22. 7. 1951 sloužil ve Dvoře Králové jako pomocný orgán SNB, poté přešel na krajskou správu Státní bezpečnosti (KS-StB) Hradec Králové. Od 23. 7. 1951 do 31. 12. 1952 zástupce náčelníka KS-StB České Budějovice, 1953–1954 roční operativní škola v SSSR. Dne 1. 2. 1954 nastoupil jako náčelník na krajskou správu ministerstva vnitra (KS-MV) Hradec Králové, 1. 1. 1955 náčelník KS-MV Praha, 1. 3. 1963 jmenován zástupcem náčelníka II. zvláštního odboru MV (cenzura pošty).

I. TEXT ZHODNOCENÍ

Pplk. M a š e k Miroslav po absolvování operativní školy ve SSSR byl dnem 1.2.1954 ustanoven do funkce náčelníka KS MV Hradec Králové. V této funkci se osvědčil. Pod jeho vedením se zlepšila v Hradeckém kraji operativně-agenturní práce. Jako osvědčený pracovník byl vybrán na uvolněnou funkci náčelníka KS MV Praha, do které byl ustanoven dnem 1.3.1955.

V této funkci se u pplk. M a š e k a projevovala z počátku nejistota, která pramenila z neznalosti rozsáhlé problematiky Pražského kraje. Postupným seznámením se s problematikou součástí, po níž uplatňoval svoje organizační a odborné zkušenosti. Za jeho vedení byla zvýšena pomoc okresním oddělením MV a celkově se zlepšuje agenturně-operativní práce KS MV Praha. Podřízené náčelníky vede k zodpovědnosti a důslednosti při plnění úkolů. K nedostatkům je nekompromisní. Zjištěných nedostatků dovede výchovně využít pro zlepšení práce KS MV. Ve své práci se opírá o ČUV-ÚO-KSČ a KV-KSČ.

Soudruh je **třídně uvědomělý, politicky vyspělý, straně a lid. dem. zřízení oddaný.**

Podle mého osobního názoru jak jej znám dělnickou třídu nikdy nezradí.

Jako bezpečnostní orgán v době, než nastoupil k Stb, přesto, že sloužil mezi starými příslušníky bývalé policie dovedl se dobře zhostití úkolů, které hlavně strana v tehdejší době potřebovala. U státní bezpečnosti projevil dobré schopnosti a předpoklady pro tento úsek práce v SNB.

Před nástupem v SNB vychodil 2 třídy měšťanské školy, 2 ročníky kupecké školy pokračovací. Ve Sboru absolvoval a v roce 1948 výcvikové středisko SNB v Litoměřicích, v roce 1949 jednoměsíční kurs Stb.

Soudruh Mašek jako náčelník krajské správy ministerstva vnitra Praha se osvědčil. Pod jeho vedením bylo docíleno dobrých výsledků na úseku bezpečnosti jak po stránce odborné, tak i politické. Je dobrým organizátorem, kritický, **přímý**, nekompromisní. Je důsledný v plnění úkolů.

Ve funkci náčelníka krajské správy MV se plně osvědčil. Má velmi dobré organizační schopnosti a odborné zkušenosti. Pod jeho vedením se v hradeckém kraji podstatně zlepšila operativně-agenturní práce. V celostátním měřítku dosahuje krajská správa MV po této stránce velmi dobrého průměru.

Podplukovník M a š e k jako náčelník krajské správy MV má značnou zásluhu na odstranění dřívějších nedostatků v práci VB v hradeckém kraji.

Jsem opravdu rád, že mohu Vám a Vaším prostřednictvím všem příslušníkům krajské správy poděkovat za pomoc, kterou přispěli k odhalení celé řady protistátních živlů, které v Pražském kraji chtěly narušovat klid a bezpečnost v naší zemi. Věřím, že příští rok bude spolupráce a vzájemná výměna poznatků ještě zlepšena a že se taklepší naše společná práce, spočívající v odhalování těch obob, které by chtěly jakýmkoliv způsobem narušovat klid a budovatelstvé úsilí našich pracujících.

Zdroj: ABS, personální spis M. Maška; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Bohumil ŘÍHA

* 06. prosince 1921

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy měšťanské školy, 3 třídy pokračovací odborné školy, vyučený soustružník, za války dělník, 1962–1963 roční kurz při Vysoké stranické škole ÚV KSČ.

Členem KSČ od 16. 2. 1946. Dne 18. 6. 1945 přijat k SNB Praha, 1945–1946 pětiměsíční škola SNB Český Krumlov, 1948 měsíční zpravodajský kurz Praha. Od 20. 2. 1949 krajské velitelství (KV-StB) Hradec Králové, 1. 1. 1953 zde jmenován zástupcem náčelníka. Dne 1. 2. 1954 byl přemístěn jako náčelník ke KV-StB Žilina, 1955–1956 roční operativní škola v SSSR, od 1. 9. 1956 náčelník krajské správy (KS-MV) České Budějovice. Dne 1. 3. 1963 přemístěn do funkce náčelníka KS-MV Praha, 1967–1968 absolvoval dálkový seminář pro vedoucí pracovníky SNB k vědecké organizaci řídicí práce v Praze. Od 15. 7. 1968 do 14. 10. 1968 zproštěn výkonu funkce náčelníka krajské správy (KS-SNB) Praha, 15. 10. 1968 odvolán z vedení KS-SNB Praha a pověřen prací ve Studijním ústavu MV. Dne 1. 2. 1969 pověřen funkcí náčelníka Hlavní správy StB ministerstva vnitra České socialistické republiky, 15. 1. 1971 zástupce náčelníka II. správy Federálního ministerstva vnitra (kontrarozvědka), 1. 7. 1974 zástupce náčelníka VI. správy (správa sledování). Dne 31. 5. 1977 ukončil služební poměr příslušníka SNB a odešel do starobního důchodu.

Od SNB pořádkové služby jsem dobrovolně přestoupil ke zpravodajské službě, protože jsem nábyl přesvědčen, že tato složka jest velmi důležitá pro obranu státu proti nepříteli jak vnějšmu tak vnitřnímu. Vzhledem v těchto dnech, kdy vnitřní i zahraniční reakce se značila o vvrácení našeho lidově-demokratického státního zřízení, bylo třeba rozšířit řady zpravodajských orgánů, aby vláda byla o všem pečlivě a svědomitě informována od orgánů, kteří jsou skutečně oddáni nynějšímu státnímu zřízení. Neptají si, aby náš národ přišel zpět do těch kolejí, které ho přivedly až k Mnichovu. Chci sloužit pro bezpečnost našeho státu, jeho lidově - demokratickému zřízení pro lepší zítřek všeh demokraticky smýšlejícíh lidstva.-

Dnem 15.7.1968 byl býv. ministrem vnitra odvolán z funkce náčelníka KS SNB Praha pro údajné porušování socialistické zákonnosti v 50 letech. Provedeným šetřením nebylo prokázáno, že by hrubým porušením povinnosti přivodil nebo přispěl k nezákonnostem. Jeho odvolání z funkce bylo účelovým opatřením poplatným tehdejší době.

S. plk. ŘÍHA plně souhlasil se vstupem spojeneckých vojsk na naše území a v tomto spatřoval internacionální pomoc ostatních socialistických států. Stál plně na pozicích obrany a ochrany socialistické společnosti. Přes svoje odvolání z funkce k práci nezatrpkl a v novém dočasném zařazení pracoval s veškerou svou energií.

21 Doplněk k životopisu ze dne 6.8.1971.

Počátkem roku 1968 jsem byl ve funkci náčelníka KS-SNB Praha. Od roku 1964 jsem byl členem KV-KSČ Středočeského kraje. Z titulu své funkce krajského náčelníka jsem řídil podřízené utvary v tendencích lednového plánu ÚV KSČ. První moje pochybnosti o správnosti politiky tehdejšího vedení strany vznikly při posuzování filmového zpracování "Strahovských událostí". Jelikož jsem podrobně znal celý průběh těchto událostí, vystoupil jsem proti tomuto filmu, ale pozdější jeho publicita potvrdila moje obavy na politický vývoj. Vzhledem k mým kritickým připomínkám, které jsem veřejně vyjadřoval jak před sestavením krajské správy, tak na několika srazech LM, byl jsem představiteli pravice KV KSČ a MV KSČ v Praze označován za zastávce konzervativní politiky. Z těchto důvodů po nástupu nových vedoucích tajemníků na KV KSČ a MV KSČ tito odmítli se mnou jednat a na jednání přihlašovali náčelníky VB. Na první konferenci KV KSČ 1968 jsem již nebyl navržen do nového KV KSČ.

Alfréd SYNEK si stěžuje na nelidské zacházení při vyšetřování / bití, hlad, zima a temnice/. Jeho stížnost byla prošetřována inspekcí ministra vnitra v roce 1963 a byly v této věci soustředěny veškeré materiály. Inspekce ministra vnitra došla k závěru, že Alfréd SYNEK byl několikrát trestán temnicí a byla mu omezována strava. Dělo se tak však na základě tehdy platných směrnic a po souhlase nadřízených náčelníků.

Stížnosti, které došly zdejší komisi a které se týkají služební činnosti plk. ŘÍHY spadají do let, kdy působil jako zástupce krajského velitele StB v Hradci Králové. Jedná se konkrétně o akci "TEROR-ČISTÁ" a případ Alfréda SYNEKA, které byly realizovány a vyšetřovány na tehdejší KV StB v Hradci Králové.

Zdroj: ABS, personální spis B. Říhy; Osobní evidenční karta příslušníka MV; ABS, f. A2/3, inv. j. 1997; ABS, f. A2/3, inv. j. 132

KOMUNISTICKÁ STRANA ČESKOSLOVENSKA
VYSOKÁ STRANICKÁ ŠKOLA, INSTITUT SPLEČENSKÝCH VED
PŘI VYSTŘEDNÍM VÝBORU KSČ V PRAZE

PRESIDENT
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

UDĚLIL VÁM
V UZNÁNÍ VÝNKAJÍCÍCH ZASLUH
O DOVRŠENÍ VÍZESTVÍ LIDOVÉ DEMOKRACIE
V ÚNOROVÝCH DNECH 1948

ŘÁD 25. ÚNORA 1948
BRONZOVOU MEDAILI

V PRAZE DNE 25. ÚNORA 1948

Soudruh Bohumil Říha

nar. dne 6. 12. 1921 v. Bělá, okres Kolin

absolvoval v době od 31. 3. 1952 do 29. 6. 1953

ještější kura
pro pracovníky Stávy, politiku a televize

Podpis Bohumil Říha
VST-150 ÚV KSČ

Stránistr 010, Bohumil Říha

nar. 1921, - Hradec Králové.

V Praze dne 29. ČERVENA 1963. Registrační číslo: A 25/62

Poznámka: Absolvování tohoto kurzu (semestr) možná přísti absolvování vysoké školy.

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Jan BERAN

* 13. května 1923

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy měšťanské školy, 2 roky pokračovací školy, vyučený obchodní příručí, v roce 1943 totálně nasazen jako pomocný dělník v továrně, v r. 1952 dvouměsíční krajská politická škola, 1962–1965 Vysoká stranická škola ÚV KSČ v Praze.

Do KSČ vstoupil 1. 6. 1945. K SNB nastoupil 28. 5. 1945, prošel výcvikovým střediskem SNB v Praze na Smíchově, poté sloužil u strážního útvaru 9600 Praha (s výjimkou 11. 3. 1946–12. 9. 1946, kdy byl ve výcvikovém středisku SNB v Českém Krumlově), 12. 3. 1948 převelen ke 4. sektoru velitelství StB (výkon), 26. 11. 1948 přešel na 2. odbor Hlavní správy StB, kde působil nejprve jako řadový referent, později náčelník referátu a oddělení. Dne 8. 10. 1953 byl jmenován zástupcem náčelníka 2. odboru III. správy ministerstva vnitra (vnitřní zpravodajství) a 1. 4. 1954 náčelníkem 2. odboru III. správy MV. V I. 1955–1956 absolvoval jednoroční školu v SSSR, poté se ujal funkce zástupce náčelníka III. Správy MV. V I. 1966–1968 byl zástupcem náčelníka Hlavní správy StB (HS-StB), 17. 7. 1968 odvolán z funkce a zařazen do činných záloh MV, v I. 1968–1970 analytický odbor II. správy a sekretariátu MV. Dne 1. 3. 1970 jmenován zástupcem náčelníka správy StB (S-StB) Praha, 1. 1. 1973 náčelník S-StB Praha. Od 1. 5. 1974 přešel jako náčelník na fakultu Vysoké školy SNB. Dne 31. 5. 1978 uvolněn ze služebního poměru, odešel do starobního důchodu.

V období do srpna 1968 pracoval jsem v problemu vnitřních problematik, kde jsem po celá léta usiloval o to aby vedení MV mělo co nejkonkrétnější a nejobektivnější poznatky o narůstajícím nebezpečí na ideologické frontě. Pod mým řízením bylo soustředěno

V r. 1955 byl jako schopný a perspektivní náčelník vyslán do operativní školy v SSSR, kterou absolvoval s výtečným úspěchem. Po návratu byl zařazen do funkce zástupce náčelníka III. správy MV. Rychle se seznámil s problematikou pracoviště. V minulých letech bylo pod jeho řízením úspěšně zlikvidováno několik vážných státobezpečnostních případů; v současné době jsou v likvidaci skupiny rozpracovávány v akci "Generál" /velezrada/ a "Luk" /podvracení republiky/. Odměněn ani mimořádně povýšen od r. 1955 nebyl.

Ve stranické práci se projevuje jako odpovědný funkcionář, který má vřelý vztah ke straně. Svou oddanost ke straně dokumentoval nejvýrazněji v období let 1968–1969, kdy se postavil jasně na stranu zdravých sil ve straně. Pro své politické názory, které tlumočil i v hlavním výboru KSČ při MV, byl 15. července 1968 odvolán býv. ministrem Pavlem z funkce a byl zařazen do kádrové dispozice. V srpnových událostech stál zásadně na pozicích proletářského internacionalismu a marx-leninismu. Po novém zařazení, ke kterému došlo 1. 10. 1968, se aktivně postavil na stranu těch, kteří měli zájem očistit MV od pravicových živlů. S jasným požadavkem očisty MV vystoupil i na konferenci HV KSČ začátkem roku 1969.

stovky poznatků o orientaci mnohých lidí z kultury, škol různých děteví a pod. na západ a proti západním marx-len. stranám. Zejména pak protiscovské tendence které byly zřejmě již dávno před Srpnem jsem konkretizoval na oblasti i lidí a předkládal. Postupně jsem poznával že není k těmto poznatkům dostatečně přihlíženo. Nabyla prováděna ani politická ani jiná opatření která by zamezila tomuto vývoji.

Proto me nepřekvapil ani vývoj politické situace od konce roku 1967 v lednu 1968 a v srpnu 1968. K lednové politice jsem měl zpočátku důvěru že vyřeší neuspokojivý vývoj, který jsem sám jak uvádím měl možnost dost zřetelně pozorovat. Brzy však jsem začal chápat že se mýlím a že politika Duběka vede k odtržení od SSSR, od téora socialismu a ve svém konci k rozbití a zániku strany.

Snánil jsem se i v této době soustředit poznatky a předkládat aby bylo vidět činnost již jasné pravice. Pracoval jsem na dvou základních materiálech v květnu a ještě v červenci 1968 než jsem byl zrušen funkce. Tyto materiály později byly veřejně puilikovány jako dvě zprávy min. Pavla. Byly to zprávy Státní bezpečnosti a Pavel nemohl v této době jinak než že je musel poslat Dubčekovi poslat. Avšak ani Dubček k nim nepřihlédl. I v těchto zprávách byly argumenty, že nebude-li situace řešena bude SSSR bránit socialismus. V srpnu 1968 jsem byl na nuceně dovolene. Vstup jsem očekával. Ihned jsem se dostavil do zaměstnání/třeba uvolněn/ a hlásil se s. Salpovičovi k dispozici. Od té doby jsem se zdržoval na pracovišti, docházel do CUV-KSC kde jsem byl v důsledku minulé funkce členem, kritizoval činnost která byla se strany CUV protiscovská. Spojil jsem se zdravými kádry a spolu s nimi vytvářel operu pro ostatní. Znátil jsem se také na časopis Zprávy. Psal do nich články kde jsem vyjadřoval své stanovisko.

Po stránce charakterové je označován za slušného, tichého člověka, značně snaživého až ctižádostivého po vyniknutí. Všechn svůj volný čas věnuje studiu politickému neb se učí jazykům. Před odjezdem do SSSR studoval ruštinu.

Prošetřovaný ve svém bydlišti neudrňuje s nikým se svých spolubydlících žádných styků. Dpkonce i své dcerce zakázal styk s ostatními dětmi v domě. Dojíždí však k němu někdy na návštěvu nějaké osoby, které mají být jeho spoluzaměstnanci.

Npor. B e r a n je ve funkci náčelníka 2. odboru od března 1954. K úkolům na odboru přistupuje zodpovědně a svědomitě. Jako náčelník odboru dovede práci řídit, rozdělovat, ale ne ještě správně kontrolovat. Sám po stránce odborné rozumí dobře problematice svého pracoviště, pochopil správně soudruhy a tím se zlepšila jejich práce v likvidaci třídního nepřítel. V agenturní práci je zkušený, agenty dovede řídit, dovede je vychovávat, aby se z nich postupně stali ideoví pracovníci. Svě zkušenosti dovede předávat ostatním mladším soudruhům. Soudr. B e r a n svojí práci na odboru dokázal že před volbami bylo zlikvidováno mnoho nepřátelských skupin ze řad bývalých členů býv. politických stran. Politicky je vyspělý a za svojí práci si zaslouží povýšení.

Zdroj: ABS, personální spis J. Berana; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Karel KUPEC

* 03. ledna 1926
† 26. února 1995

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy měšťanské školy, 3 roky odborné pokračovací školy, za války vyučen kovářem a podkovářem, 1967–1970 dálkové studium na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Člen KSČ od 27. 1. 1954. Do SNB vstoupil 1. 10. 1950 k útvaru Jeřáb v Příbrami, který měl na starosti dohled nad uranovými tábory, 21. 11. 1951 jmenován velitelem čety. Od 1. 11. 1953 působil u tohoto útvaru jako zástupce náčelníka štábu pro výcvik a službu. Od 15. 10. 1954 referent na okresním oddělení ministerstva vnitra (OO-MV) Příbram. V I. 1956–1958 absolvoval ústřední školu ministerstva vnitra, po škole se vrátil na OO-MV Příbram. Dne 1. 8. 1961 byl jmenován zástupcem náčelníka OO-MV Kladno, pro hrubou chybu odvolán 5. 12. 1963 a přeřazen odboru krajské správy ministerstva vnitra (KS-MV) Praha. Od 1. 12. 1965 znovu ustaven do funkce zástupce náčelníka OO-MV Kladno, od 1. 7. 1967 zástupce náčelníka oddělení StB Kladno. Dne 1. 3. 1973 jmenován zástupcem náčelníka správy StB Praha, v r. 1974 tříměsíční kurz při Vysoké škole KGB Felixe E. Dzeržinského v Moskvě. Dne 1. 8. 1974 se stal náčelníkem správy StB Praha, 1. 12. 1977 přeložen a jmenován náčelníkem krajské správy Sboru národní bezpečnosti (KS-SNB) České Budějovice. Dne 31. 1. 1986 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB ze závažných osobních důvodů.

V období let 1968 - 69 jsem stál na pozicích marx-leninské strany, přátelství se Sov. svazem a zásadách internacionální politiky, za kterou jsem se plně angažoval. Mé postoje a názory byly zhodnoceny komisí OV - KSČ. Na základě výsledků této komise a vlastní angažovanosti byl jsem předveden k výkonu funkce v prověřkové komisí v základních organizacích u Okresního soudu, prokuratury, zdravotnictví a některých středních školách. Plně jsem se za politiku strany angažoval a má práce byla zhodnocena tak, že jsem byl vyznamenán medailí k 50 výročí založení strany a dále medailí vydanou ke 2. výročí založení organizace

S. K u p e c pracuje na OO-MV ve funkci referenta a zpracovává problematiku politických stran. Ke zdejším OO-MV byl zařazen před rokem a byl přidělen k rozpracování problematiky zemědělství a byl mu přidělen jeden okrsek. Přestože s. K u p e c dělá Stb práci 1 rok jest možno jej hodnotit, jako schopného operativního pracovníka. Po svém zařazení se ve velmi krátké době zapracoval a stal se samostatným orgánem. V problematice zemědělství aktivně rozpracovává jeden případ, který mohl být v současné době uzavřen. Po přeřazení na problematiku politických stran se s tímto problémem v krátké době seznámil a rozpracoval několik dobrých typů na verbovku do této problematiky. V práci je důsledný a sám přichází s dobrými návrhy na zlepšení práce. Úkoly uložené mu náčelníkem k těmto se postavil vždy odpovědně a splnil je důsledně. Jeho nedostatkem je, že má malé odborné znalosti a malé teoretické vědomosti, které se však snaží nahradit jednak zvýšeným studiem a zvýšeným pracovním úsilím.

Staršina K u p e c od svého zařazení v MV nejprve strážní službu ve které se projevil jako iniciativní za což byl určen jako velitel družstva a později jako velitel čety. Ve výkonu své funkce se projevoval jako velmi dobrý a zvláště po stránce vojenské měl dobré znalosti. Při ustavení IV. preparu byl pověřen do funkce zástupce náč. pro výcv. a službu při vel. útvaru Jeřáb IV. V plnění uložených úkolů je iniciativní a podal několik zlepšovacích návrhů na vylepšení bezpečnostního opatření zdejšího objektu. Má velmi dobré referentské schopnosti a jeho vědomosti dobře přemáší na podřízené příslušníky. Někdy přecenuje svoje vědomosti a chová se sebevědomě.

809

Postoje M. K. K u p e c v krizovém období 1968-1969 byly zřetelné a pevně stál na pozicích marx-leninské a proletářského internacionálního, kterým nadále nekompromisně prosazuje a obhajuje. Ve služební činnosti již řadu let aktivně učil pracovníky a příslušníky bezpečnostních sborů české a českých států v Varšavské smlouvě. V tomto duchu vede a podporuje na všechny podřízené příslušníky.

Ve své činnosti a rovněž a cílevědomě uplatňuje ustanovení řádu KSČ ke kádrové a personální práci. Důležitě vychovává mladých příslušníků a v tomto směru požívá péči výcviku a výchovy kádrových reserov. Je objektivní a důsledný při řešení kádrové politického otázky, což se odráží v kádrových výsledcích činnosti správy StB.

M. K. K u p e c má velmi dobré teoretické, odborné, všeobecné znalosti a praktické zkušenosti s úkoly odpovědnosti předem, své odborné i všeobecné vědomosti plně využívá a uplatňuje při řízení správy StB.

M. K. K u p e c má dobrou organizační schopnost. Správu StB řídí a přehledně. V jeho práci vystupuje do popředí koncepčnost, konkrétnost a důslednost. V této vlastnosti se pozitivně odráží v pracovních výsledcích příslušných orgánů a na celkové výslednosti práce správy StB. V rámci posledního období bylo odhaleno několik závažných případů trestní činnosti po linii StB. Je náročné a ukázněně fungujícího sborový souhlas. Práci v širokosměrném kádru, a příslušnou pracovní činnosti. Při své činnosti na podřízené je k nim upovídalivý. Dovede vytypovat a vypracovat dobře vykonanou práci na straně jedné a na straně druhé kriticky analyzovat zbytek své činnosti. Jako náčelník má všechny problémy podřízených, u kterých má přirozenou autoritu.

Středočeský kraj patří k nejdůležitějším oblastem ČSSR. Koncentrace závadových osob a výskyt trestné činnosti vyžaduje, aby v čele S-Stb stál zkušený a rozhodný náčelník, v kterém bude záruka úspěšného řízení tak rozsáhlé správy. Ustanovení do funkce náčelníka S-Stb pplk. Kupce po jednoletém působení ve funkci zástupce je zatím předčasné.

Za celoživotní obětavou a svědomitou práci pro soc. společnost byl s. KUPCOVI propůjčen Řád rudé hvězdy - 1978, Řád práce - 1985, vyznamenání Za zásluhy o výstavbu - 1976 a řada dalších státních, zahraničních i resortních vyznamenání, čestných uznání a odznaků.

Mjr. Karel KUPEC je na velmi dobré politické úrovni. Jako dlouholetý člen KSČ zastával řadu různých funkcí, který plnil vždy se vši zodpovědností. Jako instruktor OV-KSČ i jako lektor OV-KSČ je hodnocen velmi kladně. V období let 1968-69 zůstal věren učení marxismu-leninismu a proletářskému internacionalismu. Se vstupem spojeneckých vojsk Varšavské smlouvy na naše území souhlasil a těmto vždy poskytoval požadovanou pomoc. V období před srpnem 1968 nesouhlasil s útoky vedené proti KSČ, bezpečnosti, LM a našemu společenství se Sovětským svazem. Z uvedeného důvodu odsuzoval a kritizoval pravicově oportunistické politiky typu SMERKOVSKÉHO atd. se kterými zásadně nesouhlasil.

Zdroj: ABS, personální spis K. Kupce; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Antonín CHMELÍČEK

✪* 19. května 1940

Absolvoval 8 tříd základní školy, 3 třídy zdravotnické školy v Brně, 1970–1975 Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze.

Dne 10. 7. 1960 přijat k ministerstvu vnitra, nastoupil k 9. pohraniční brigádě, zde působil jako důstojník pro věci politické a od března 1964 jako velitel čety. Dne 15. 10. 1964 přeřazen ke krajské správě (KS-MV) Brno, sloužil jako referent na okresním oddělení (OO-MV) Uherské Hradiště. Členem KSČ se stal 11. 11. 1964. 1. 8. 1966 přechází k oddělení StB (O-StB) Uherské Hradiště, 1. 6. 1974 byl přeložen ke II. správě Federálního ministerstva vnitra (FMV), 1. 7. 1976 se stal náčelníkem oddělení, 1. 6. 1977 zástupcem náčelníka IV. odboru (zastupitelské úřady méně důležitých států NATO, federální ministerstvo zahraničních věcí, Správa diplomatických služeb), 1. 12. 1977 zástupcem náčelníka 6. odboru (vívoví cizinci, součinnost s KGB při ochraně sov. vojsk v ČSSR, převaděči teroristé), 1979 dvouměsíční specializační kurz při Vysoké škole KGB Felixe E. Dzeržinského v Moskvě, 1. 1. 1981 se vrátil na post zástupce náčelníka 4. odboru, 1. 3. 1981 zaujal post náčelníka 4. odboru, 1. 7. 1981 potom stál v čele 2. odboru (zastupitelské úřady SRN a Rakouska), 1986 dvouměsíční kurz při Vysoké škole KGB Felixe E. Dzeržinského v Moskvě, 1. 7. 1987 jmenován náčelníkem správy StB (S-StB) Praha, 15. 4. 1989 se ujal funkce náčelníka správy SNB hl. města Prahy a Středočeského kraje, 1. 12. 1989 jmenován zástupcem náčelníka II. správy SNB (kontrarozvědka).

Npor. Antonín CHMELÍČEK je zařazen ve funkci referenta O-StB v problematice vnitřní báze. Do operativy StB byl přemístěn dnem 15. 10. 1964 od PG na vlastní žádost. Za uplynulé období se projevil jako schopný a snaživý pracovník, který má zájem získat zkušenosti a docílit dobrých výsledků. Vede rozpracování jednoho případu, který bude ukončen preventivním opatřením. Dále se podílel na objasnění nepřátelské činnosti několika osob a společně s kpt. Klukou provedl profylaktické opatření s další rozpracováním osobou. V dalším zaměření bude nutné zlepšovat vyhledávání kvalifikované trestné činnosti. Menší nedostatky se u něj projevil v minulém roce, kdy jeho určitá nedůslednost zavinila zneužití vycestování jedné rodiny do Jugoslávie k opuštění republiky, což bylo řešeno pohovorem ve stranické skupině a náčelníkem. S agenturou pracuje samostatně, řídí celkem 6 spolupracovníků a dodržuje zásady konspirace. Rovněž má perspektivu v získávání nové agentury, neboť připravuje pro verbovku 2 kandidáty.

Náporučík Chmelíček Antonín je dosti politicky vyspělý, politiku KSČ chápe jako správnou a tuto z hlediska třídního a internacionálního obhajuje. Ledem 1968 přivítal jako nutný krok k dalšímu zlepšení situace u nás. Poukazoval však později na některé aspekty t. zv. "obrodného procesu" a nesohlasil s celkovou politikou ÚV. Také odsuzoval činnost sdělovacích prostředků a odmítl platformu 2000 slov. Nesohlasil s novým vedením MV v čele s Pavlem. Celkově se však do diskuzí na pracovišti málo zapojoval, na což mělo zřejmě vliv to, že se věnoval studiu ke zkouškám na přijetí právnické fakulty UK. Vstup vojsk VS neodsuzoval a po zveřejnění moskevských dohod souhlasil s nutností konsolidace v ČSSR. Se závěry listopadového pléna ÚV KSČ v r. 1968 souhlasil a rovněž přijal kladné další opatření plén ÚV v roce 1969. Celkově však měl v uplynulém období projeviti větší zájem o politické dění a otevřeněji vyjadřovat své stanoviska. V současné době pracuje jako člen výboru ÚO KSČ.

V hodnoceném období dosáhl odbor pod jeho řízením některé pozitivní výsledky a to jak v odhalení nepřátelských agentů, tak v rozkrytí činnosti rezidentur legalizovaných na ZÚ NSR v Praze. Taktičtější byly docíleny některé perspektivní agenturní kontakty na protivníka. Z realizovaných akcí lze uvést akce "ŠVÁB", "SKOKOL", "ZÁBLUD", "PODVODNÍK", "ČÁRA", ze zpravedojných kombinací např. "ŠÍPEK", "IRIS", "KOSATEC", "LEBNÍN" a některé další, mající perspektivní charakter.

Pplk. JUDr. CHMELÍČEK je politicky vyspělým a třídně uvědomělým členem KSČ s dlouholetými zkušenostmi z politické práce. Pro politiku strany se plně angažuje a ve své každodenní činnosti vychází ze závěrů XVII. sjezdu KSČ a usnesení stranických orgánů, které správně aplikuje na podmínky úteru, který řídí. Aktivně se podílí na prosazování a realizaci bezpečnostní politiky strany. Jako služební funkcionář v podmínkách nedílné velitelské pravomoci spolupracuje se stranickými organizacemi a spoluvytváří pro jejich činnost vhodné podmínky. Správným způsobem využívá politického působení stranických organizací na zajišťování služebních úkolů. V knižových letech 1968 - 1969 se nezpronevřil zásadám marxismu leninismu a proletářského internacionalismu.

Vážený soudruhu náčelníku

v průběhu 23. Mezinárodního strojírenského veletrhu působil na naší součásti jako zástupce II. Správy soudruh mjr. JUDr. Antonín CHMELÍČEK, náčelník vašeho 2. odboru.

Soudruh CHMELÍČEK aktivně přispěl ke zdárnému průběhu této důležité mezinárodní akce, pracoval bez ohledu na čas a své osobní volno. Mimo jeho úkolů na MSV využil své přítomnosti ke kvalifikovanému rozboru po problematice NSR.

Doporučuji, soudruhu náčelníku, odměnit mjr. JUDr. Antonína CHMELÍČKA za mimořádně aktivní plnění služebních úkolů peněžitým darem .

MINISTERRAT DER
DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK
MINISTER FÜR STAATSSICHERHEIT

ALS ZEICHEN DER ANERKENNUNG
IHREN ORTLAGENDEN VERDIENSTE BEI DER
ZUVERLÄSSIGEN SICHERUNG DER STAATSGRENZE
DER DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK
WIRD

Oberstleutnant
Dr. jur. Antonín Chmelíček

DIE
VERDIENSTMEDAILLE DER GRENZTRUPPEN
DER DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK
IN Gold
VERLIEHEN

Berlin, den 14. Oktober 1968

Melky
Minister für Staatssicherheit
der Deutschen Demokratischen Republik

Zdroj: ABS, personální spis A. Chmelíčka; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Bohumil CARDA

03. prosince 1928

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy měšťanské školy, 3 třídy odborné pokračovací školy, za války v učení za soustružníka kovů, 1953–1954 osmiměsíční kurz učiliště Felixe E. Dzeržinského Praha, 1965–1970 Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 1974 tříměsíční kurz při Vysoké škole KGB Felixe E. Dzeržinského v Moskvě, 1983 měsíční kurz nomenklaturních kádřů v Moskvě.

Člen strany od 2. 12. 1947. Během základní vojenské služby absolvoval důstojnickou školu a zůstal jako voják z povolání.

Dne 15. 4. 1952 nastoupil k vojenské kontrarozvědce (VKR),

1. 10. 1970 náčelníkem oddělení VKR při štábu civilní obrany státu,

1. 7. 1972 zástupcem náčelníka II. odboru Hlavní správy VKR.

V r. 1974 absolvoval tříměsíční kurz při Vysoké škole KGB Felixe E. Dzeržinského v Moskvě, 1. 12. 1974 pověřen vedením odboru VKR u 1. armády, 1. 2. 1981 náčelník Správy vojsk, 1. 11. 1981 pověřen funkcí náčelníka Správy SNB hlavního města Prahy a Středočeského kraje, 15. 4. 1989 konzultant kanceláře ministra vnitra, 1. 9. 1989

zařazen do činné zálohy, 28. 2. 1990 uvolněn ze služebního poměru příslušníka SNB.

Plk.JUDr. Bohumil CARDA jako vedoucí pracovník se vždy řídil zásadami proletářského internacionalismu, podřízené vedl ke správnému chápání našeho spojení a přátelství se Sovětským svazem. Svoje politické přesvědčení prokázal i v krizovém období, kdy jeho jednání, postoje a činnost byly plně v souladu se zásadami marxismu-leninismu a proletářského internacionalismu. Zejména od roku 1968 osobně usiloval o rozvíjení přátelských styků a pracovní součinnosti se sovětskými přáteli ve zbraní, s orgány KGB působícími u útvarů Střední skupiny vojsk. V současné funkci náčelníka odboru VKR 1. armády, kterou vykonává od roku 1974, se tyto pracovní a přátelské kontakty s orgány KGB změnily ve zcela konkrétní formy úzké součinnosti a spolupráce. Tato vychází především ze společného úsilí k zajištění kontrarozvědné ochrany útvarů Střední skupiny vojsk, ale i z neformálního chápání našeho přátelství a spojení. Plk.JUDr. CARDA je častým organizátorem družebních akcí, které napomáhají vzájemnému bližšímu poznání a nezřídka přechází i do výměny pracovních zkušeností. Plk. CARDA svojí řídicí a organizátorskou činností se podílí na kvalitnější stb. ochrany sovětských vojsk i na prohloubení celkové spolupráce.

S ohledem na osobní přístup a dosažené výsledky v oblasti pracovní součinnosti a přátelských styků s orgány KGB, navrhuji udělit plk.JUDr. Bohumilu CARDOVI při příležitosti 61. výročí Velké říjnové socialistické revoluce medaili "Za upevnování přátelství ve zbraní" II. stupně.

Na úspěšném lednovém zasedání ÚV-KČP z roku 1968 jsem se díval v lisk pozitivně, zejména proto, že jsem měl dojem, že je zde snaha oživit demokratickou a úzkopádnost ve stranické práci. Další vývoj ve straně mě znepokojoval. Kři jsem ovšem, že strana přestane být stranou marx-leninskou, že bude rozvrácena, zneuctěna a že vše, co se za dobu 20 let pod jejím vedením vyudovalo, bude znehodnoceno. Dále mě znepokojovaly projevy antisovětiismu a antisocialismu, které byly řízeny odbojevcími prostředky. O těchto svých dojmech jsem hovořil se pplk.Rudolfem KÁBRKOU, mjr. Jaroslavem RŮŽIČKOU a dalšími pracovníky z mého pracoviště.

K aktuálnímu programu KČP a pedžiji i k návrhu stanovy jsem měl výhrady. Některé pasáže mě připadaly tak, že jsou šité honku jehlu a te proto, že se v nich odrážela snaha po reformě stranických zásad, veličkostí, což sdělovalo k aperturismu a podle mého názoru až k antisovětiismu. Zejména jsem nesouhlasil s tím, aby výková hranice byla nastavena na 16 let, dále jsem byl toho názoru a nesouhlasil jsem a tím, aby menšina prosazovala své mnohdy i uchýlné názory proti většině aned.

Svůj negativní postoj vůči nátlakovým organizacím jsem dával na jeve svými názory, zejména při diskusi mezi spolupracovníky. Oduzoval jsem kontrarevoluční výzvu 2000 sluv a oduzoval jsem ty, kteří jí podepsali, kteří se za ni angažovali.

Některá naší delegace na schůzce ve Varšavě jsem hodnotil jako nedostup přátelům, spojencům a jako nadřazení se nad ně.

Stejně tak jsem hodnotil schůzku v Čierné nad Tisou a v Bratislavě. Ze strany spojenců jsem tyto schůzky hodnotil jako jejich maximální snahu pomoci konsolidovat politickou situaci v ČSSR.

Na vstup vojsk 5 zemí Varšavské smlouvy jsem se díval kladně a te jako nevyhnutelné řešení vnitropolitického stavu u nás. Svá stanoviska jsem vyjadřoval před pplk.Františkem ČASTULÍKEM, náč. AOO VES, mjr.Vlastimilem PÁKIZKEM a dalšími.

Mé stanovisko k rozpoutávání nepřátelských kampaní proti socialistickým spojencům byly negativní. Oduzoval jsem odbojevcí prostředky, tisk a svůj nesouhlas jsem vyjadřoval mezi pracovníky na svém pracovišti.

Mé stanovisko na polepsání smlouvy o dočasném pobytu Sovětských vojsk na našem území bylo a je kladné. V tomto směru jsem se vyjadřoval zejména před pracovníky na svém pracovišti.

Хранить в личном деле

СВИДЕТЕЛЬСТВО

Выданно тов. Карда Боумилу в том, что он в 19 83 году окончил 5-ти курсовый курс по специальности "Инженер-конструктор" Высшей школы КГБ СССР в г. Москва.

ПРОДОЛЖИТЬ КУРС ДОЖДИТЕСЬ НАУЧНОМУ КОМПЛЕКСУ, СПЕЦИАЛЬНЫМ И КРИМИНАЛЬНЫМ ДОСЛЕДОВАТЕЛЯМ, НАУЧНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ТРУДА. Помощь по данным предметам требуется также на комбинированных занятиях.

Одобрено: Пухач Начальник Школы КГБ СССР от 21. 12. 1983 г. № 112

Подпись: Начальник Школы КГБ СССР Пухач-Тейтвант (подпись) А.И.Рогозин (подпись)

30. 12. 1983

304 478

Plk. CARDA je zafixován na funkci náčelníka odboru VKR 1. armády od 1.12.1974. Jde o soudruha třídně uvědoměného a oddaného důlníci tříd, který v krizovém období 1968-69 politicky obstál. Jeho jednání bylo a je plně v souladu se zásadami marxismu-leninismu a proletářského internacionalismu. Jako komunist, náčelník odboru, pronubuje na svém pracovišti vedoucí úlohu KČP. Následně uplatňuje zásady bezpečnostní politiky KČP. Lonná v praxi prosazuje zásady proletářského internacionalismu, má vřelý poměr k Sovětskému svazu. Z těchto politických hledisek přistupuje i k plnění služebních úkolů. Jmenovaný je pro výkon funkce z hlediska politického dobře připraven. Svůj politický zmlouci si dále doplňuje. V KM je zařazen jako vedoucí.

Zdroj: ABS, personální spis B. Cardy; Osobní evidenční karta příslušníka MV

Bohumír MOLNÁR

* 02. února 1924
† 19. října 1988

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 3 třídy měšťanské školy, nevyučení pekařský učeň, za války totálně nasazen v Německu, 1948 půlroční vojenská škola pro osvětové důstojníky, 1958–1961 Večerní univerzita marxismu-leninismu (VUML).

Členem KSČ od 14. 6. 1945. K SNB přijat na vlastní žádost 27. 11. 1949, absolvoval školu SNB v Novém Městě nad Metují, 20. 3. 1950 přeřazen k centrále rozvědky, kde se v r. 1951 stal velitelem 1. oddělení. V říjnu 1952 byl legalizován na ministerstvu zahraničních věcí a 8. 11. téhož roku vyslán na vídeňskou rezidenturu čs. rozvědky. Zde se mj. podílel na organizaci únosu předúnorového předsedy sociální demokracie a místopředsedy vlády Bohumila Laušmana. Dne 15. 6. 1955 se vrátil z Vídně a byl jmenován náčelníkem II. odboru I. správy ministerstva vnitra (rozvědky), 1. 10. 1955 se stal zástupcem náčelníka I. správy ministerstva vnitra. V říjnu až prosinci 1956 pobýval během maďarského povstání v Budapešti, kde spolupracoval s KGB. Na jaře 1961 se stal zastupujícím náčelníkem I. správy ministerstva vnitra, v souvislosti s odchodem ministra R. Baráka z funkce převeden 22. 11. 1961 do funkce zástupce náčelníka krajské správy ministerstva vnitra (KS-MV) Praha, aktivně se podílel na okupaci 21. srpna 1968, 24. 8. 1968–15. 11. 1968 byl ministrem J. Pavlem zbaven výkonu služby. K 15. 11. 1968 se vrátil do služby jako specialista na odboru řízení náměstka ministra vnitra pro StB, 1. 4. 1969 přemístěn na zpravodajský odbor Federální správy zpravodajských služeb (FS-ZS), 15. 5. 1969 jmenován zástupcem náčelníka 7. odboru I. správy FS-ZS (rozvědka), 1. 6. 1969 zástupcem náčelníka 3. odboru I. správy FS-ZS. Dne 12. 1. 1970 uveden do funkce zástupce náčelníka II. správy FS-ZS (kontrarozvědka), 1. 6. 1974 se stal náčelníkem nově vzniklé XI. správy federálního ministerstva vnitra (Správa kontrarozvědky pro ochranu ekonomiky). V r. 1975 absolvoval tříměsíční kurz při Vysoké škole KGB Felixe E. Dzeržinského v Moskvě. Dne 31. 3. 1982 byl odvolán z funkce náčelníka XI. správy a zařazen do činných záloh FMV jako ředitel Správy sboru diplomatických služeb federálního ministerstva zahraničních věcí. Dne 31. 1. 1984 uvolněn ze služebního poměru příslušníka ministerstva vnitra a odešel do starobního důchodu.

V srpnu 1968 byl pro svůj internacionální postoj označen za zrádce a bývalým ministrem PAVLEM s okamžitou platností zbaven výkonu služby. K výkonu služby byl opět povolán v listopadu 1968 a ustanoven zpočátku do funkce staršího referenta specialisty na odboru řízení NMV pro StB a v květnu 1969 ustanoven do funkce zástupce náčelníka 7. odboru I. správy FS-ZS; Dnem 12.1.1970 byl ustanoven do současné funkce zástupce náčelníka II. správy FS-ZS. Ustanovení plk. MOLNÁRA do této funkce je přínosem pro úspěšnou práci celé správy.

Mé vlastní postoje k událostem v letech 1968-69 jsou dostatečně zřejmé z projevu na krajské konferenci střešovického výboru KSČ v červnu 1968, ze stanoviska, které jsem napsal jako vyjádření ke své činnosti v srpnu 1968 býv. min. Pavlem, a konečně z tisku orgánových dnů, zejména po mém odvolání z funkce min. Pavlem. Podporoval jsem ihned po srpnu vše, co napomáhalo odstranit pravice síly ve straně a připraveno k odštěpování strany a ke konfliktu postřív ve státě. Z počátku, vzhledem k tomu, že jsem byl na "mecenáři" pracoval jsem zejména na závodech střešovického kraje spolu se soudruhy z LM a současně v orgánech MV. Po mém znovuzářazení usiluji zejména o to, aby po politické konfliktaci nastoupila také pracovní konsolidace v straně MV. Za svůj největší úkol považuji vzhledem ke svému zařazení prosazovat straně tím, že se pomocí soudruhů budu odřevat činnost praviceových a antisocialistických sil ve státě a zajišťovat tak KSČ a pořádek v zemi. O to se snažím jako náčelník I. jako člen OV KSČ I.

XI. správa SNB pod jeho vedením dosáhla řady pozitivních výsledků a významně přispěla zejména svou pohotovou zpravodajskou činností k zajištění včasné objektivní informace pro vedení strany a státu.

Při nedávné návštěvě v SSSR (červen 1981) sovětské soudruzi vysoce oceňovali dosavadní spolupráci příslušných útvarů kontrarozvědné ochrany ekonomiky Výboru státní bezpečnosti SSSR a Sboru národní bezpečnosti a podtrhovali významný osobní podíl s. Molnára na dosažených výsledcích.

V Ý P I S

z rozkazu ministra vnitra z 24.8.1968

1.) Odvolávám z funkce náčelníka StB (kraj) Bohumila MOLNÁRA a zbavuji ho s okamžitou platností výkonu služby. Prozatímní náčelníka StB Praha určí náčelník KS SNB Praha v dohodě se stranickou organizací.

Ministr vnitra :
Josef Pavel v.r.

Genmjr. Bohumír MOLNÁR je politicky vyspělý a třídně uvědomělý člen strany. Ve své služební i stranické práci aktivně prosazoval vedoucí úlohu KSČ a sám se podílel na její realizaci. V řídicí činnosti vždy dbal a respektoval stanoviska stranického orgánu. Tento svůj postoj přenášel i na své podřízené příslušníky, od kterých vyžadoval političnost a třídní přístup k plnění úkolů. Byl delegátem XVI. sjezdu KSČ a dlouholetým funkcionářem HV KSČ na FMV. V letech 1968 - 1969 stál na pozicích marxismu-leninismu, proletářského internacionalismu a spolupráci se SSSR.

Zdroj: ŽÁČEK, Pavel: Vzestupy a pády Bohumíra Molnára. Kariéra generála Státní bezpečnosti. In: Oči a uši strany. Sedm pohledů do života StB. Tilia, Šenov u Ostravy 2005, s. 77–117; ABS, personální spis B. Molnára; Osobní evidenční karta příslušníka MV

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek

Josef RIPL

* 24. února 1924
† 01. prosince 1984

Absolvoval 5 tříd obecné školy, 4 třídy měšťanské školy, 3 třídy pokračovací školy, vyučený soustružníkem, za války byl zaměstnán ve Škodových závodech v Plzni.

V květnu 1945 Revoluční gardy, 1949 desetidenní krajská politická škola, 1950 čtrnáctidenní okresní politická škola, 1959–1965 Právnická fakulta Univerzity Karlovy Praha, 1974 měsíční kurz při Vysoké škole politické ÚV KSČ.

Do KSČ vstoupil 15. 6. 1945. Do SNB přijat 20. 7. 1945, prošel měsíčním výcvikem ve středisku v Aši, poté nastoupil jako velitel stanice SNB v Deštnici, 6. 7. 1946–6. 3. 1948 působil u SNB útvaru 9600 v Cínovci, 1946–1947 základní odborná škola SNB Cínovec. Dne 6. 3. 1948 převelen do Prahy, 1. 7. 1948 nastoupil ve funkci velitel oddělení ke krajskému velitelství StB (KV-StB) Plzeň, 1950 absolvoval školu pro nižší a střední velitele, 1. 12. 1951 se ujal postu zástupce náčelníka krajské správy ministerstva vnitra (KS-MV) Karlovy Vary, 1956–1957 roční operativní škola v SSSR. Dne 1. 4. 1960 přešel ve funkci zástupce náčelníka na KS-MV Plzeň, 1. 3. 1963 se stal zástupcem náčelníka II. správy ministerstva vnitra (kontrarozvědka), 1. 1. 1964–1. 9. 1964 náčelník 4. odboru II. správy ministerstva vnitra, pak opět zástupce náčelníka II. správy ministerstva vnitra, 24. 8. 1968 zbaven výkonu služby ministrem J. Pavlem, k 11. 11. 1968 se vrátil do služby. Od 1. 3. 1969 náčelník analytického odboru II. správy Federální správy zpravodajských služeb (FS-ZS), 1. 3. 1970–31. 1. 1971 zástupce náčelníka II. správy FS-ZS, 15. 2. 1971–31. 12. 1972 náčelník Federální správy pasů a víz. Od 1. 1. 1973 náčelník krajské správy SNB (KS-SNB) Praha, od r. 1976 náčelník Správy SNB hlavního města Prahy a Středočeského kraje, 1976 šestitýdenní stáž při Vysoké škole KGB

Ve funkci v průběhu měnové reformy a zajišťování vojáků do NV se osvědčil jako dobrý organizátor, což se projevilo v dobrém zajištění a hladkém průběhu těchto akcí.

V řízení operativní práce uplatňuje organizační schopnosti a zkušenosti, které získal v agenturně operativní práci.

Za bezprostředního řízení agenturně operativní práce kapitána R i p l a, bylo odhaleno několik nepřátelských skupin. Jednou s ilegálních skupin je ilegální organizace soc. dem.

K podřízeným příslušníkům je náročný v plnění služebních úkolů a kritický při zjištění nedostatků. V práci je iniciativní a stále vyhledává nové formy a metody agenturně operativní práce.

I. Text hodnocení

Plk. R i p l Josef je zařazen ve funkci zástupce náčelníka KS MV Plzeň od reorganizace, když před tímto zařazením byl rovněž ve funkci zástupce náčelníka KS MV K. Vary. V uvedených funkcích pracuje několik let a z této má dobré zkušenosti, které plně uplatňuje ve své řídicí a kontrolní práci. Plně pomáhá radou i konkrétní pomocí náčelníkům odborů, oddělení, které má v řízení. V současné době je to linie II. odboru v celém kraji, VII. odboru, a vyšetřovací odbor. Na těchto úsecích je vzestupná tendence v práci, rozšiřují se dobré kombinace v agenturní práci, je vedeno hodnocení práce ve spojitosti s hnutím za kvalitu práce. Soudruh R i p l je náročným náčelníkem nejen k podřízeným náčelníkům a příslušníkům, ale sám k sobě. Je obětavým iniciativní s dávkou optimismu, čímž působí ve správné míře na podřízené úseky.

Získali jsme poznatek o tom, že zahraniční spol. "MERY", který byl získán v roce 1957 ke spolupráci s orgány MV, pracoval od samého počátku jako agent - dubleť pro USA rozvědku v NSR.

V letech 1957 - 1960 přišel se spol. "MERY" do osobního styku pplk. Josef RIPL, nyní zařazen ve funkci zástupce náčelníka II. správy MV.

Z materiálů není patrné, zda spolupracovník znal s RIPLA pod pravým nebo krycím jménem. Je však možno předpokládat, že orgány USA rozvědky sdělili jeho popis.

S. plk. JUDr. R i p l Josef má bohaté teoretické vědomosti i praktické zkušenosti v práci státní bezpečnosti. Tyto svoje zkušenosti a vědomosti využívá i v řízení a usměrňování svých podřízených na útvaru, kterého je náčelníkem od začátku loňského roku.

Útvar pod jeho řízením dosáhl dobrých výsledků práce. Občanstvo, "až na několik výjimek", projevuje spokojenost se službami tohoto útvaru.

Jmenovaný se zabývá i koncepčními otázkami hlavně s otázkou, jak by mohl jeho útvar v souvislosti s dobrým plněním služeb obyvatele v turistickém ruchu co nejlépe plnit i ochranu naší socialistické společnosti. Rozebírá se i otázkami umožnění co nejširšího turistického ruchu mezi socialistickými zeměmi.

Jsou předpoklady, že útvar pod jeho vedením bude i nadále dosahovat dobrých výsledků práce.

Z hlediska politického, odborného i všeobecného vzdělání, bohatých zkušeností, jsou u jmenovaného předpoklady zastávat vedoucí funkci i na jiných útvarech státní bezpečnosti.

Plk. RIPL je politicky vyspělý a straně naprosto oddaný. Za své politické postoje i vztah k USSR byl zejména v roce 1968 napadán protistraničnickými a protisovětskými živly i pravicovými oportunisty. Jeho jméno bylo vloženo tiskem, rozhlasem, televizí. Vyskytovalo se na listacích, na čemě, ve kterém bydlí s nepsivými invektivami.

Vzhledem k politické pevnosti pplk. RIPLA, jeho pracovním schopnostem i obětavé avacetipletelé službě v SNB navrhuji udělit mu čestný odznak SNB.

Soudruh pplk. RIPL se ve funkcích na II. správě osvědčil. Jako zástupce náčelníka správy mu byl přidělen úsek kapitalistických zastupitelských úradů, 5. odbor, odbor vízových cizinců a výjezdů čs. občanů. Na úseku " malých zastupitelských úradů" bylo dosaženo určité stabilizace v agenturně operativní práci i některé konkrétní výsledky v kontrole jejich činnosti / akce JESPAK, JIŘINA, BLÍN a další /. Byly získány i mnohé cenné materiály.

Úsek vízových cizinců a výjezdů v uplynulých dvou letech teprve vznikl a postupně se vytvářel. Soudruh RIPL se významně podílel na zpracování celkového postupu činnosti StB v těchto problematikách a zároveň i na začlenění oddělení pohraničních kontrol do sestavy kontrarozvědky. Nezávisle na řadu cílů nedostatků, jsou na všech těchto úsecích položeny základy pro další rozvoj státobezpečnostní práce.

Zdroj: ABS, personální spis J. Rípla; Osobní evidenční karta příslušníka MV; ABS, f. A10, inv. j. 106

Zpráva o průběhu událostí a činnosti některých funkcionářů ministerstva vnitra v souvislosti se vstupem vojsk pěti zemí Varšavské dohody na území ČSSR ve dnech 20.–21. 8. 1968

ústav pro studium
totalitních režimů

archiv
bezpečnostních
složek